

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 128, ЧИСЛО 6, П'ЯТНИЦЯ, 5 ЛЮТОГО 2021 РОКУ

1893

Vol. 128, No. 6, FRIDAY, FEBRUARY 5, 2021

\$2.00

Суд виступив проти українського правопису Президент вшанував пам'ять Героїв Крут

КИЇВ. – 28 січня Окружний адміністративний суд Києва (ОАСК) визнав незаконною та скасував постанову Кабінету Міністрів України (КМУ) від 22 травня 2019 року „Питання українського правопису“ про запровадження нового українського правопису.

У суді заявили, що в ході розгляду справи було встановлено, що КМУ при ухваленні вказаної постанови діяв поза межами своєї компетенції та з порушенням законодавства, що регулює порядок прийняття нормативно-правових актів.

Як пояснив Глава міністерства юстиції Денис Малюська на своїй сторінці ФБ „зазначене вище рішення (ОАСК) не набрало законної сили і не набере найближчим часом, оскільки ми подамо на нього апеляційну скаргу. До закінчення розгляду нашої апеляції постанова Кабміну залишатиметься чинною. Тобто український правопис, затверджений у 2019 році, залишається чинним“.

Згідно з його словами, „учні можуть спокійно продовжувати вчити український правопис, затверджений у 2019 році, та готуватись за ним до щорічного ЗНО“.

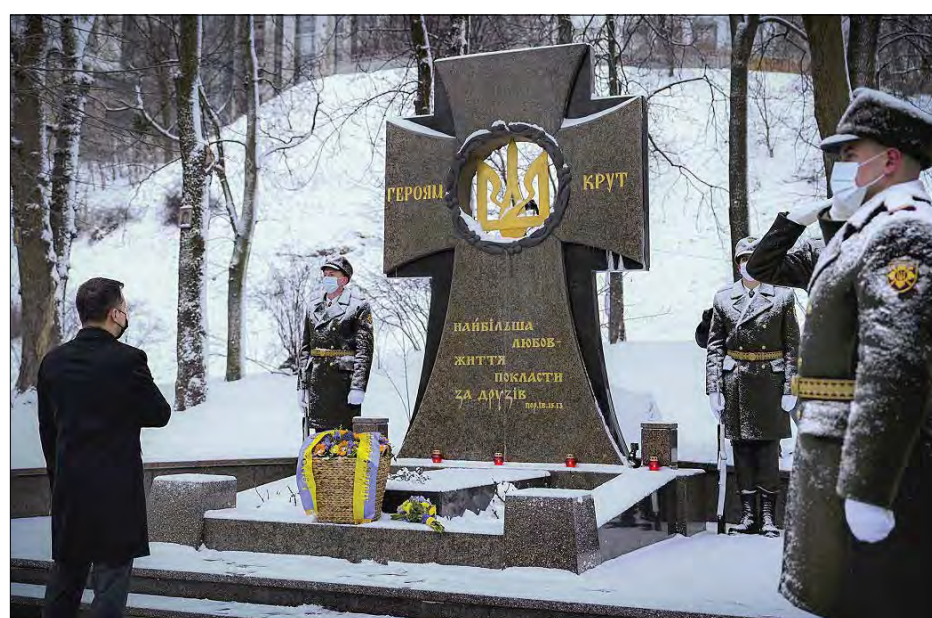
3 червня 2019 року фінальний текст нової редакції „Українського правопису“ було опубліковано на офіційних сайтах Міністерства освіти і науки та Національної академії наук, і з цього моменту рекомендовано застосовувати норми та правила нової редакції правопису. Нова редакція Українського правопису набула чинності 3 червня 2019 року.

Документ підготувала спеціальна комісія з питань правопису, до якої ввійшли вчені-мовознавці Національної академії наук та національних університетів з різних регіонів України.

Нова редакція Українського правопису має 282 сторінки, її норми та правила рекомендовані до застосування в усіх сферах суспільного життя, зокрема в офіційно-діловому стилі мови.

Новий закон про державну мову передбачає м'яку українізацію: безкоштовні мовні курси для всіх охочих, відсутність кримінальної відповідальності за його порушення та вільне використання інших мов у приватному спілкуванні.

(Закінчення на стор. 6)

Вшанування пам'яті Героїв Крут на Аскольдовій могилі. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента)

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський 29 січня взяв участь у церемонії вшанування пам'яті Героїв Крут, поклав квіти до пам'ятного хреста на Аскольдовій могилі. Пам'ять загиблих ушанували хвилиною мовчання. Після цього пролунав Державний гімн України. Воїни почесної варти відсалютували з особистої зброї та пройшли урочистим маршем біля пам'ятного хреста.

Також Президент встановив ляпаду до могил Героя України Олександра Клітинського, який загинув у Будинку профспілок під час Революції Гідності, та загиблого у боях за Іловайськ кавалера ордена Дани-

ла Галицького Маркіяна Паславського.

Президент закликав і сьогодні, під час політичних протистоянь, не забувати про честь і щирість, з якими захищали й захищають українці свою державу – чи то під Крутами, чи на Донбасі.

В. Зеленський взяв участь у молебні у церкві Святого Миколая на Аскольдовій могилі.

До церемонії вшанування долучилися Голова Верховної Ради Дмитро Разумков, Прем'єр-міністр Денис Шмигаль та керівник Офісу Президента Андрій Єрмак. (Офіційне інтернет-представництво Президента)

Януковичеві оголошено підозру

КИЇВ. – 28 січня Державне бюро розслідувань повідомило про підозру колишньому Президентові України Вікторові Януковичу у вчиненні державної зради через підписання з Росією у 2010 році Харківських угод про продовження базування Чорноморської флотії Росії в Криму, що призвели до окупації Російською Федерацією Автономної Республіки Крим та міста Севастополя. Приводом для підписання цієї угоди було нібито зниження ціни на газ, яка за рік до цього зросла вдвічі і після знижки була все ще вищою за попередню, тобто фактично ніякої знижки не було.

Зазначається, що у результаті створення колишнім Президентом України передумов до збільшення чисельності військ Росії на суверенній території України – в Криму та Севастополі шляхом підписання ним 21 квітня 2010 року від імені України Угоди між Україною та Російською Федерацією з питань перебування Чорноморської флотії Російської Федерації на території України, спричинено шкоду:

– суверенітету України у вигляді фактичної втрати Урядом України можливості здійснювати свої повноваження на тимчасово окупованій території Криму та у Севастополі на час окупації;

– територіальній цілісності та недоторканності у вигляді окупації Збройними силами РФ території АР Крим та міста Севастополя;

– державній, економічній безпеці України у вигляді захоплення об'єктів державної власності, які знаходяться на вказаній тимчасово окупованій території, на суму 1,080,352,000,000 грн., та неможливості розпоряджатися ними на час окупації.

Державне бюро розслідувань за погодженням з прокурором Офісу Генерального прокурора здійснило письмове повідомлення про підозру колишньому Президентові України у вчиненні державної зради, тобто діяння, умисно вчиненого громадянином України на шкоду суверенітету, територіальній

(Закінчення на стор. 6)

Дубінський: найгучніші скандали

ВВС

Фракція „Слуга народу“ 1 лютого виключила зі своїх рядів Олександра Дубінського. Приводом стало рішення Держдепартаменту США запровадити санкції проти депутата кілька тижнів тому. Раніше Президент Володимир Зеленський звертався до О. Дубінського із закликом вийти із фракції самостійно, але той відмовився і оголосив про „альтернативний підрахунок голосів“ за своє виправдання зі „Слуг народу“.

Суперечка із виключенням із фракції – лише одна із багатьох, що мали місце в діяльності депутата, який до обрання в мажоритарному окрузі на Київщині займався журналістикою, був продюсером департаменту жур-

налістських розслідувань телеканалу „1+1“ і керував програмами „Українські сенсації“ та „Гроші“.

ВВС News Україна зібрала найгучніші скандали останніх років, у яких фігурував О. Дубінський.

У жовтні 2019 року О. Дубінський опинився в центрі дискусій щодо можливої корупції у парламенті. Спеціалізована антикорупційна прокуратура тоді зареєструвала провадження за фактом можливого отримання хабарів 11-ма депутатами Ради, які є членами Комітету з фінансів, податкової та митної політики. Вони нібито отримали по 30 тис. дол. неправомірної вигоди за голосування проти законопроекту про ліквіда-

(Закінчення на стор. 2)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Українці заборгували за комуналку

КИЇВ. – Станом на кінець грудня 2020 року заборгованість населення України за житлово-комунальні послуги сягнула 73 млрд. грн. Про це йдеться в експрес-випуску Державної служби статистики щодо оплати населенням житлово-комунальних послуг. Це заборгованість зі сплати за постачання природного газу, централізоване опалення та постачання гарячої води, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, централізоване постачання холодної води та водовідведення, постачання електроенергії – 5,0 млрд грн. (Укрінформ)

■ Вакцинація буде безкоштовною

КИЇВ. – 30 січня Президент Володимир Зеленський вважає, що вакцинація проти коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні має бути безкоштовною. Це питання він детально обговорив 31 січня з Міністром охорони здоров'я Максимом Степановим, який додав, що плян вакцинації передбачає надання послуг на безоплатній основі всім, а першими отримати щеплення зможуть вразливі категорії населення. Президент і Міністерство охорони здоров'я сподіваються, що українці уважно ставляться до здоров'я, розуміють виклики та дотримуватимуться пляну вакцинації. (Офіційне інтернет-представництво Президента)

■ Оновлено склад Національної ради реформ

КИЇВ. – Президент Володимир Зеленський 29 січня увів до складу членів Національної ради реформ заступників керівника свого Офісу Ігоря Жовкву та Юлію Свириденко, президента громадської організації „СЕО КЛУБ“ Сергія Гайдайчука, голову Національного банку Кирила Шевченка, першого заступника Міністра енергетики Юрія Вітренка, Міністра у справах ветеранів Юлію Лапутіну, міністра аграрної політики та продовольства Романа Лещенка та Міністра освіти й науки Сергія Шкарлета. Президент вивів зі складу ради Сергія Бессараба, Ольгу Буславець, Юлію Ковалів, Любомиру Мандзій, Лану Сінічкіну, Якова Смолія. Національна рада реформ є спеціальним консультативно-дорадчим органом при Президентові України з питань стратегічного планування, узгодження позицій щодо впровадження в Україні єдиної державної політики реформ та їх реалізації. (Укрінформ)

■ З полону звільнили моряків

КИЇВ. – Шістьох українських моряків із судна „Stevia“, яких у грудні захопили в полон пірати в Нігерії, звільнено 30 січня. Про це повідомив Президент України Володимир Зеленський. Він подякував українським дипломатам та всім причетним до звільнення українських моряків. 16 грудня в результаті піратського нападу на судно „Stevia“ біля узбережжя Нігерії в полон було захоплено 8 членів екіпажу, серед них – 6 громадян України. Судновласником є албанська компанія. (Укрінформ)

■ BBC зробила помилку

КИЇВ. – Міністер культури й інформаційної політики України Олександр Ткаченко звернувся до Посла Великої Британії в Україні Мелінди Сімонс із проханням відреагувати на те, що російська служба BBC назвала Сімферополь і Севастополь „російськими містами“, підбиваючи підсумки акцій протесту в Росії на підтримку опозиціонера Олексія Навального. BBC вказала, що масові акції відбулися в 122 містах Росії і 78 містах за межами цієї країни. При цьому анексовані Севастополь і Сімферополь у цьому списку фігурують як „російські“, а внизу цього списку міститься позначка, що „Росія анексувала Крим і Севастополь у 2014 році“. Ця публікація обурилася голову Медждісу кримськотатарського народу Рефата Чубарова. Міністерство закордонних справ України закликала BBC News Russian не називати Сімферополь і Севастополь „російськими містами“. (Радіо Свобода)

ТОЧКА ЗОРУ

Чому Україна досі не отримала статусу основного союзника США?

Олег К. Романчук,
шеф-редактор журналу „Універсум“

На третій день після інавгурації 46-го президента США Володимир Зеленський дав інтерв'ю американському виданню „Axios“, в якому, зокрема, висловив доволі контroversійну думку: „В мене є дуже просте питання: пане президенте, чому ми досі не в НАТО?“

Таке звернення до Джо Байдена не може не дивувати. Бо НАТО – це передусім колективний блок з 30 країн-учасниць. Тож логічніше звертатися до них, а не лише до США.

Вплив Джорджа Буша на НАТО виявився недостатнім для приєднання України до Плян дій щодо членства (ПДЧ). Візита американського президента до Києва не допомогла. 2-4 квітня 2008 року на саміті НАТО в Букарешті Україна та Грузія так і не отримали очікуваний ПДЧ.

НАТО – це не партія, до якої приймають згідно заяв і шляхом голосування. Джо Байден аж ніяк не зарадить і не допоможе.

Однак існують й інші проблеми. Як Україна може інтегруватися у структури НАТО з мізерним фінансуванням Збройних сил (250 тис. військових) у 4 млрд. дол.? Армія Німеччини (200 тис. солдатів), наприклад, має бюджет у 80 млрд. євро. А скільки видатків потребуватиме переведення війська на єдині стандарти НАТО? Адже йдеться не лише про належну платню, але й про сумісне з натівським озброєння й з відповідною інфраструктурою. Чи готова Українська держава з її бюджетом до складних інтеграційних процесів, пов'язаних з модернізацією війська? А ще НАТО треба сплачувати внески у розмірі 2 відс. від Внутрішнього валового доходу.

Але ми навіть не про це. Питання в іншому. Чому в своєму інтерв'ю В. Зеленський не згадав, що з 2014 року Україна є однією з трьох країн-кандидатів на отримання статусу основного союзника США („Major Non-NATO Ally“), на який також претендують Грузія і Молдова, що свого часу, як і

(Закінчення на стор. 13)

Дубінський: найгучніші скандали

(Закінчення зі стор. 1)

цію корупційних схем під час оцінки об'єктів нерухомості на засіданні комітету Верховної Ради. О. Дубінський отримання „винагороди“ за провал проекту заперечував.

У жовтні 2020 року Центр протидії корупції, який очолює Віталій Шабунін, заявив, що в декларації про доходи О. Дубінського – не вся інформація про майно, частина майна записана на його матір і колишню дружину. Журналісти „Bihus.info“ оприлюднили результати розслідування про те, що впродовж двох років родина О. Дубінського стала власником 24 квартир, 17 автомобілів, двох будинків і 70 соток землі. Загальна вартість майна – 2,5 млн. дол., у той час, як офіційні доходи родини були значно меншими. О. Дубінський заявляв, що все майно зароблене ним чесно, адже він працював продюсером і ведучим на телеканалі „1+1“, а також був його акціонером. Він приходив до Верховної Ради у сорочці із написом „Мама любить швидкість“, аби продемонструвати, що не боїться звинувачень.

На початку цього року Офіс Генерального прокурора повідомив, що 11 січня до Єдиного реєстру досудових розслідувань були внесені відомості про можливе умисне ухилення від сплати податків і легалізацію майна, одержаного злочинним шляхом депутатом. У прокуратурі не називали імені, проте відомо, що йдеться про О. Дубінського. Ця подія сталася того ж дня, що й оприлюднення інформації про оголошення санкцій США проти низки громадян України, у тому числі О. Дубінського, за фактами втручання у президентські вибори в США.

У січні 2020 року в мережі опублікували аудіо-записи із кабінету Прем'єр-міністра Олексія Гончарука, де той нібито зізнається, що він „повний профан в економіці“. О. Гончарук, якого невдовзі Вер-

ховна Рада відправила у відставку, у липні того ж року сказав в етері програми Дмитра Гордона, що до прослуховування його кабінету і злиття в інтернет аудіофайлів причетний О. Дубінський, який діяв в інтересах бізнесмена Ігоря Коломойського.

У листопаді 2020 року О. Дубінський заблокував ухвалення проекту закону, який мав відновити скасовані Конституційним судом пункти антикорупційного законодавства, зокрема, повернути кримінальну відповідальність за недостовірні відомості у деклараціях про доходи чиновників. Автором нового закону був спікер Ради Олександр Разумков і близько 100 членів парламенту. Однак О. Дубінський несподівано вніс альтернативний проект, тим самим відстрочивши розв'язання кризи.

О. Дубінський є одним із найактивніших захисників Конституційного суду на чолі із Олександром Тупицьким, якого Президент В. Зеленський відсторонив від посади своїм указом.

У травні 2020 року група депутатів на чолі із О. Дубінським не підтримала так званий „антиколомойський“ закон, який унеможливив повернення націоналізованих банків і обмежив розмір можливих компенсацій колишнім власникам. Із закликом ухвалити закон до депутатів звертався Президент О. Зеленський.

У січні 2021 року О. Дубінський разом із шістьма іншими громадянами України потрапив під санкції США через дезінформацію з метою впливу на вибори президента США.

„Колишні українські державні службовці Костянтин Кулик, Олександр Онищенко, Андрій Теліженко і нинішній народний депутат України Олександр Дубінський публічно виступали разом з Андрієм Деркачем або приєднувалися до нього для скоординованого поширення і просування облудних або необґрунтованих закидів стосовно кандидата на політичну посаду в США“, – вказувалося у заяві Держдепу США, де мався на увазі Джо Байден.

Колаж „Автопарк мамі Олександра Дубінського“. (Bihus.info)

Олександр Дубінський (ліворуч) і Андрій Деркач, який теж потрапив під санкції США. (Фото: УНІАН)

Росія вдруге вийшла на протест

Радіо Свобода

МОСКВА. – У російських містах 31 січня тривали протести проти арешту опозиціонера Олексія Навального. Не узгоджені з владою акції відбулися у Москві, Владивостоку, Красноярську, Новосибірську, Іркутську, Барнаулі, Новокузнецьку, Єкатеринбургу, Челябінську, Уфі, Самарі, Пермі. Протягом дня силовики арештовували людей, застосовуючи силу. Російський правозахисний портал „ОВД-Инфо“, який відстежує долю затриманих на акціях протесту, наразі повідомляє про 4,567 затриманих у 85 містах по всій Росії, а також у Криму, серед них - 82 журналісти.

17 січня Олексія Навального було затримано на летовищі „Шереметьєво“, коли він повертався з Німеччини, де проходив лікування після отруєння наприкінці серпня минулого року.

* * *

КИЇВ. – Міністерство закордонних справ України прокоментувало розгін протестів 31 січня в Росії. У відомстві вказали на повідомлення про насильство проти протестувальників та затримання журналістів, охарактеризувавши дії російських силовиків як порушення Росією „своїх міжнарод-

Затримання учасника протесту в Москві. (Фото: Олександр Земляниченко)

них зобов'язань у сфері забезпечення прав людини“. Такі ж підходи, стверджує МЗС, Москва застосовує і за кордоном. „Такі дії не можуть залишатися без відповіді з боку міжнародного співтовариства. Настав час для більш рішучих дій та притягнення до відповідальності за насильницькі акції проти свого народу та агресію проти народів сусідніх країн. Добре відомо, що відчуття безкарності породжує насильство“, – йдеться в заяві.

Навального відправляють у колонію

ВВС, Радіо Свобода

МОСКВА. – Суд 2 лютого замінив російському опозиціонеру Олексієві Навальному умовний термін за так званою справою „Ів Роше“ на реальний. З врахуванням одного року, який О. Навальний вже провів під домашнім арештом, тепер він мусить відсидіти у колонії 2,5 роки.

Відбувати покарання він буде у колонії загального режиму. Туди він відправиться після розгляду апеляції на сьогоднішнє рішення.

Перед засіданням Симоновського районного суду на виїзному засіданні в Москві стало відомо про заміну судді, яка розглядатиме справу О. Навального. Замість Юлії Окуневої, чийх родичів пов'язали з контрактами для каральних органів, призначена Наталя Репнікова. Голова районного суду подав у відставку.

Країни Заходу раніше засудили кримінальне переслідування О. Навального. Від влади Росії

(Закінчення на стор. 11)

Суддя Наталя Репнікова.

Олексій Навальний в московському суді.

В Білорусі тривали акції протесту

Радіо Свобода

МІНСЬК. – 31 січня в Білорусі тривали районні акції протесту, найбільш активні відбулися в Мінську, там же було й найбільше затримань. У центрі столиці затримали понад 20 людей. Серед затриманих – швейцарська журналістка Люція Чиркі, яка має акредитацію для праці в Білорусі. За повідомленням місцевого каналу „Мотолько“, затримання відбувалися на Жовтневій площі, автобуси силовиків стоять за Будинком уряду.

Зокрема силовики викрали з вулиці пару молодих людей.

У перебігу мирних акцій протесту в Білорусі були затримані майже 168 учасників.

Це був уже 176-ий день протестів у Білорусі. Цього дня демонстранти змінили тактику. Попередніми кількома місяцями їхні акції відбувалися переважно на околицях, відносно нечисленні і одночасно в різних місцях – як „дворові марші“.

(Закінчення на стор. 11)

Вшанували пам'ять героя-білоруса

КИЇВ. – 31 січня у центрі столиці відбулася церемонія вшанування пам'яті Героя України Михайла Жизневського, який загинув під час подій Революції Гідності. Кілька сотень людей зі стягами Білорусі, України та національно-визвольного руху „Правий сектор“ пройшли Михайлівською та Софіївською площами, вулиця-

ми Богдана Хмельницького, Хрещатик та Грушевського до меморіалу М. Жизневському. Білоруський активіст Євромайдану загинув від кульового поранення на вулиці Грушевського 22 січня 2014 року. 13 червня 2017 року йому посмертно було присвоєно звання Герой України з удостоєнням ордена „Золота Зірка“. (Укрінформ)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Загострення ситуації на Донбасі

КИЇВ. – Проведення пропагандистського „форуму“ („Русский Донбас“) в окупованому Донецьку свідчить про те, що на Донбасі загострюється ситуація, повідомив 31 січня голова української делегації в Тристоронній контактній групі Леонід Кравчук. 28 січня в окупованому Донецьку пройшов „форум“ сепаратистів „Русский Донбас“, на якому прийняли „доктрину“, якою передбачене встановлення контролю терористів „ДНР“ і „ЛНР“ над усією територією Донецької та Луганської областей. Міністер закордонних справ України Дмитро Кулеба зазначив, що ухвалена терористичними угрупованнями так звана доктрина „Русский Донбас“ нагадує фантастичний роман. (Укрінформ)

■ Відзначать 150-річчя Лесі Українки

КИЇВ. – 29 січня Президент України Володимир Зеленський підписав указ про відзначення 150-річчя від дня народження видатної української письменниці Лесі Українки. Кабінет Міністрів України має затвердити план заходів для відзначення цієї пам'ятної дати, забезпечити організацію в Києві відповідного урочистого заходу, проведення закордонними дипломатичними установами України заходів, присвячених 150-річчю Лесі Українки. Також мають бути здійснені реставраційно-ремонтні роботи у пам'ятках культурної спадщини – „Білому та сірому будинках Косачів“ у селі Колодяжне Волинської області, реконструкція Новоград-Волинського літературно-меморіального музею Лесі Українки. (Офіційне інтернет-представництво Президента)

■ Україна та Японія підписали угоду

КИЇВ. – 28 січня Міністер закордонних справ Дмитро Кулеба та Посол Японії в Україні Такаші Кураї підписали Угоду між урядами України та Японії щодо надання гранту на закупівлю спеціального обладнання для медичних закладів Державної прикордонної служби України, зокрема апарату магніторезонансної томографії. Посол Т. Кураї повідомив, що медичне обладнання надасть доступ до якісної і вчасної діагностики близько 400 тис. пацієнтів, серед яких не лише працівники Державної прикордонної служби, а й ширше коло громадян України. Д. Кулеба принагідно висловив вдячність японській стороні за послідовну підтримку з боку Японії впровадження реформ в Україні, подолання наслідків російської агресії та боротьби з пандемією. (Урядовий портал)

■ Встановили копію вежі летовища

ЛьВІВ. – У місті створили копію диспетчерської вежі Донецького летовища, яку встановили в Парку культури та відпочинку ім. Богдана Хмельницького. Церемонія відкриття вежі відбулася 30 січня до шостої річниці трагічних подій в Донецьку. В середині інсталяції знаходиться лампадка як вічна пам'ять про героїв, які не повернулися з Донецького летовища. Навколо вежі розташовані інформаційні стенди зі спогадами ветеранів війни. Вежу спроектував і виготовив працівник парку культури коваль Михайло Талама. Під час оборони Донецького летовища з вересня 2014 року до січня 2015 року загинули 109 військових. (Укрінформ)

■ Буде система інформації про пасажирів

КИЇВ. – Державна прикордонна служба України продовжує впроваджувати найкращі світові практики інтегрованого управління кордонами. Одним з перспективних напрямів є створення в Україні автоматизованої системи аналізу попередньої інформації про пасажирів. Це питання розглядалося 28 січня в Адміністрації Держприкордонслужби під час переговорів із партнерами зі США. Впровадження такої системи в Україні значно підвищить ефективність запобігання та протидії транснаціональній злочинності та загрозам національній безпеці у прикордонній сфері. Результатом спільної роботи має стати Угода про співробітництво у використанні інформації про пасажирів. (Урядовий портал)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Держсекретар США розмовляв з Кулебою

ВАШІНГТОН. – Державний секретар США Ентоні Блінкен провів 1 лютого телефонічну розмову з Міністром закордонних справ України Дмитром Кулебою. Е. Блінкен наголосив на міцній двопартійній підтримці України, і що для США є пріоритетом суверенітет, територіальна цілісність та євроатлантичні прагнення України. Е. Блінкен заявив, що США продовжуватимуть економічну та військову підтримку України. Він підкреслив, що важливо зберігати прогрес у боротьбі з корупцією, впровадженні верховенства права та економічних реформах. Вони також обговорили дипломатичні шляхи вирішення російської агресії на сході України та в Криму. („Голос Америки“)

■ Скасовано статус російської мови

КИШІНІВ. – Конституційний суд Молдови 21 січня скасував закон, який був прийнятий в грудні 2020 року і надавав спеціальний статус російській мові. Проти закону виступала новообраний Президент Майя Санду, котра є прихильником Європейського Союзу. Суд сказав, що „закон припускає надання російській мові статусу подібного до державної мови, а цього не передбачено в Конституції“. („Reuters“)

■ Зростає захворювання на раку грудей

ЖЕНЕВА. – Рак грудей перевищив рака легень як найбільш поширена форма цієї хвороби. Це оголосила 2 лютого Всесвітня організація охорони здоров'я. Впродовж останніх двох десятиліть рак легень появлявся найчастіше у світі. В минулому році було понад 2.3 млн. випадків нових захворювань на рак грудей, себто 11.7 відс. всіх випадків рака. Серед жінок це є найбільш поширеною формою рака і головною причиною смертей від рака. Тому що ймовірна тривалість життя зростає у світі, зростає теж і захворювання на рака: минулого року було 19.3 млн. нових випадків, а в 2040 році ця кількість може зрости до близько 30 млн. („Reuters“)

■ Сенат затвердив секретаря оборони

ВАШІНГТОН. – Сенат США голосами 93-2 затвердив номінацію Лойда Остіна на пост секретаря оборони. 67-літній Л. Остен 22 січня став першим афроамериканцем на цій посаді. Він закінчив Військову академію у Вест Пойнті в 1975 році та став офіцером піхоти. Чотирирічковий генерал відійшов на пенсію в 2016 році зі свого трирічного посту коменданта Центрального командування США. Під час своєї 41-літньої кар'єри він служив головнокомандувачем США в Іраку за часів Президента Барака Обами, а також заступником шефа штабу Армії. Закон вимагає, щоб секретар оборони залишив військову службу принаймні сім років перед вступленням на посаду. Але обидві партії в Сенаті підтримали внесок, щоб зробити виняток для нього. У своїх свідченнях 19 січня в Сенаті номінат обіцяв оточити себе „досвідченими, спроможними цивільними провідниками“, і що його шеф штабу „не буде військовий“. Він сказав, що „Китай є нашим найбільшим викликом“, а Іран є „дестабілізуючою силою“ на Близькому Сході. („National Public Radio“)

■ Ракета вдруге розбилася

ТЕКСАС. – Прототип ракети Starship американської компанії SpaceX розбився при спробі приземлення після польоту на висоту 10 кілометрів. Аварія сталася 2 лютого на випробувальному полігоні в Тексасі. Ракета злетіла на задану висоту, вимкнула двигуни і почала керований спуск на космодром. Але втратила керування, не змогла загальмувати, впала і вибухнула. Starship розробляють для доставки людей та вантажів на Марс. (Радіо Свобода)

АКТУАЛЬНЕ

Три листи про українську мову

Левко Хмельковський

Коли я приїхав до США, то працював робітником у великій компанії, яка саме заходилася знищувати свої архіви. Серед пачок листів я побачив листи відомих українців і залишив їх собі на згадку. Тепер я прочитав ці листи і збагнув, що вони вкрай актуальні в нинішній Україні, яка намагається повернути мову батьків.

До листів Мирослава Скала-Старицького і Миколи Гулака-Артемівського додаю сучасний лист-відгук на радіопрограму „Відвертість“, яку я готую вже багато років для українського радіо.

Часи минають, проблема залишається...

Лист Мирослава Скала-Старицького:

Париж, 21.6.1966. Високоповажний Пане редакторе! Посилаю Вам тут рецензію на останній виступ моєї студії в Парижі і листа п. Гулака-Артемівського, правнука Семена Гулака-Артемівського, автора „Запорожця за Дунаєм“, який живе в Парижі. Цього листа і рецензію написав він до „Гомону України“ в Торонті, який вже містив його рецензії на виступи моїх учнів. А тепер мені вже залежало б на тому, щоб залучена рецензія появилася в „Свободі“, тому дозволю собі подати цю рецензію на Ваші руки з проханням помістити її. Із автором я порозумівся, що вишлю рецензію до „Свободи“, на що він погодився і просив написати листа вже від себе, тому що з його писанням доволі складна справа. Він не володіє добре українською мовою, пише все по-російськи, я перекладаю і пишу все на машинці по-українськи, бо його відручне і розмашисте письмо в російській мові доволі трудно читати. Це великий мій „поклонник“ згідно тепер моїх учнів, яких він подивляє і не може досить нахвалитися. Це, як ми кажемо „загублена українська душа“, яку я „зукраїнізував“, і тепер він пише дуже цікаві спогади про рід Артемівських. Цю його документацію використовує вже укр. музиколог Кавфман у Києві, який пише багато монографій про укр. музик та артистів. Як закінчить ще й Микола Гулак-Артемівський свої спомини, а я їх перекладу на укр. мову, може будете цікаві помістити їх у „Свободі“, яку я з приємністю читаю і знаю, що діється в Америці на укр. мистецькому ґрунті. Від першого лютого цього року я перейшов на нове помешкання, на адресу якого просив би Вас доручити адресувати „Свободу“, за що заздалегідь сердечно дякую, здоровлю щиро Вас і всіх знайомих. Ваш М. Скала-Старицький.

Від редакції: Мирослава Старицький, відомий також як Міро Скаля (13 червня 1909-Скала-Подільська - 17 лютого 1969, Париж) – оперний і камерний співак (тенор), педагог, громадський діяч. Навчався в гімназіях у Станіславові (нині Івано-Франківськ) та Львові. Закінчив Вищий музичний інститут ім. Миколи Лисенка (1939) та Українську державну консерваторію (1941) у Львові і Музичну академію у Відні (1942). Співав українською, польською, російською, німецькою, англійською, італійською, французькою мовами на сценах провідних театрів Європи й Америки.

Лист від Миколи-Гулака-Артемівського:

Вельмишановні панове! Ви були дуже ласкаві помістити у Вашій почитній газеті „Гомін України“ мою рецензію на виступ учнів студії маестра Скалі-Старицького в Парижі, за що я на цьому місці складаю вам мою сердечну подяку і при цій нагоді посилаю тут рецензію на останній виступ цієї студії в Парижі. Буду дуже вдячний, якщо і цим разом Ви не відмовите у моєму проханні помістити цю рецензію на сторінках „Гомону України“. Я з приємністю читаю його, маючи від п. Старицького, мого земляка, друга і приятеля, якого я щиро поважаю, цінно і подивляю. Мало було і є українських мистців, які з такою посвятою передають свій великий досвід українській молоді.

Мені досить прикро, що я, як нащадок славетного українського роду, не володію достаточо сучасною українською літературною мовою, послуговуюсь прихильністю маестра Старицького, який перекладає і виправляє мою „малоросійську“ мову. Я виростав у середовищі „малоросійства“ на нашій славній

Україні, а потім в Росії, де мій батько, щирий українець, був високим офіцером (генералом) в російській армії, стояв близько до царської родини (був найближчим другом брата царя), був жонатий на польській шляхтянці. Дома, в Черкасах, ми говорили українською мовою, а пізніше і я, і мої брати служили в російській армії, де, як відомо, панувала російська мова. На еміграції я знову опинився в російському середовищі, працював як танцюрист і балетмейстер в російських еміграційних театрах, ансамблях тощо. Я працював з Ніжинським та іншими світової слави російськими танцюристами, серед яких було немало наших несвідомих національно українців. Я завсіди і всюди називав себе українцем, через що і моя кар'єра не була такою блискучою, як могла би бути, коли б ми мали свої українські театри, ансамблі.

Я зійшовся з маестром Старицьким у 1961 році і від того часу наче наново на світ народився. Це великий український патріот-самостійник, від якого я багато довідався і навчився. Я дуже йому вдячний і ту вдячність хочу довести моїми рецензіями на його і його учнів виступи, якими я гордий.

З правдивою пошаною до Вас Ваш щиро відданий Микола Гулак-Артемівський, правнук Семена. 20 червня 1966 року.

Від редакції: Згаданий у листі Вацлав Ніжинський (12 березня 1889, Київ-11 квітня 1950, Лондон) — український артист балету польського походження. Навчався у Петербурзькому театральному училищі. 1908 року закінчив його з відзнакою, а вже через кілька місяців танцював з провідними балеринами на сцені Маріїнського театру в Санкт-Петербурзі. На початку 1911 року Ніжинського звільнили з Маріїнського театру на вимогу імператорської сім'ї, тому що він танцював у костюмі, який визнали непристойним. З 1913 жив у Парижі й Лондоні. Критики називали його „восьмим дивом світу“, найвище оцінюючи його талант танцівника.

А тепер сучасний лист від Василя Осмоловського з Чернігова:

„Я полковник у відставці, зв'язківець. Все життя провів, як то кажуть, у військах. В основному то була Росія, чи скоріше, її національні окраїни. Служилось нормально, от тільки сильно скучав за Україною, за нашою мовою, а там говорить українською було не політичне, таке не те, що не поощрялося, а могли і націоналізм пришити. А за це, не мені Вам розказувати, можна було і в тюрму загудити запросто. Так що скоро я мову нашу практично забув, я так думав. Бо даже коли зрідка приїжджав на Україну, так говорив вже по-руськом, та й домашні зі мною так само і кругом в основному говорили не по-українськом. І тоді, коли навсігда вже в Україну приїхав, все одно говорив російською мовою, і діти мої, і дружина, та всі. А от Вашу передачу послухав по радіо і в мені щось наче перевернулось. Згадалось дитинство і все, що було колись, рідна мова зазвучала в душі. Я ж не лірик, я офіцер, довелось всякого надивитися за службу, краще й не згадувати, мене на сльозу пробити не можна, а тоді мало не заплакав. От така сталася історія. І знаєте, я з того моменту став говорити українською мовою. Трудно було, бо і забув сильно, і всі кругом не розуміли, чого це я „націоналістом“ став раптом, всяко було, але я не одступився. Бо кожна людина повинна визначитися, хто вона є, якого роду-племені, хто її предки. Інакше то вже не людина, а якась „особь“. Став я історією цікавитися, книжки усякі читати і тільки тоді до мене дійшло як нас, українців усі роки дурили, як украли у нас нашу історію. Прозрів на старість. Але, слава Богу, таки прозрів. А міг же так сліпим і померти. Я ж через це, а в основному через Вашу радіопередачу і до Бога прийшов, пізнав Його і спасіння почув. І це ось на радостях написав, щоб подякувати за Ваш труд, за передачу, яка колись круто змінила моє життя, дала ту краплинку віри, якої не хватало для мого прозріння, відкрила мені очі. З братнім привітом, Василь Осмоловський“.

У наш час багатьом в Україні нелегко перейти до рідної, державної мови. Варто їм узяти за приклад досвід авторів цих листів.

Пам'ятають про героїв Крут

Олександр Костирко

СТАРОСІЛЛЯ, Черкаська область. – Вшанування пам'яті полеглих студентів біля залізничної станції Крути у 1918 році розпочалося у селі 29 січня на місцевому цвинтарі, де є три могили учасників цього бою. Завідувачка Старосільським відділом краєзнавчого музею Ганна Галенко розповіла, що їхні імена не відомі та відвага, з якою юнаки пішли в нерівний бій з більшовицьким військом, є очевидною.

103 роки тому на возі до села привезли трьох поранених хлопців-учасників бою під Крутами.

На початку січня 1918 року вся лівобережна Україна була вже під більшовиками. Тому візничий оминав їх і віз цією дорогою нібито на Полтавщину. Коли хлопці не витримали такої важкої дороги і померли від ран, він вирішив поховати їх в селі Старосілля.

В останню дорогу крутян допомогла зібрати місцева жителька. Поховали хлопців на сільському кладовищі. Нині тут три могили з дерев'яними хрестами. Доглядали місце поховання і берегли його таємницю місцеві жительки. Одна із них – Людмила Удовик розповіла: „У 1952-му році я в лісництві працювала, то пролісі садила коло сестрині могили і вже коло їх. І так щороку. Нам матері сказали, що під Крутами студентів побили. Бій там був і один батько повів трьох синів. А куди віз – то ж не знали, куди. Вони в дорозі померли. Він довів їх через греблю, тут була хата, тож завіз їх туди. Потім сусіди перевдягли їх і поховали“.

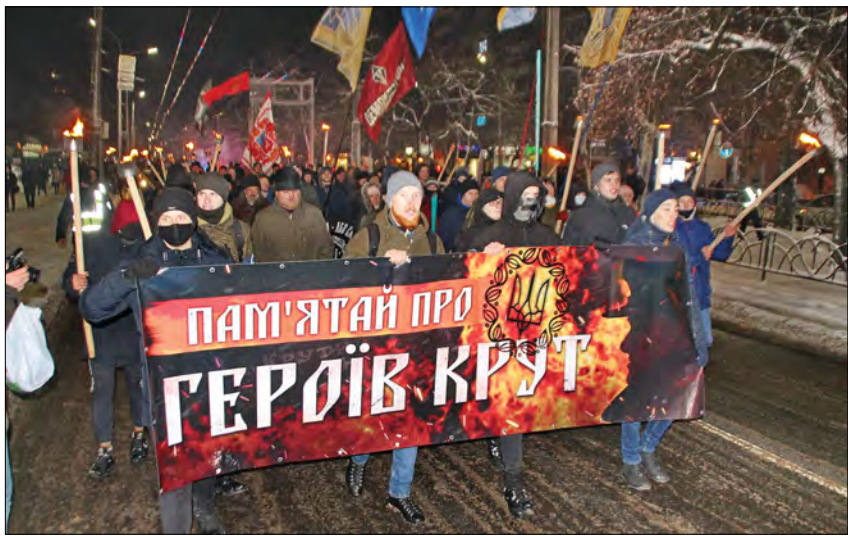
Хрести на могилах студентів у селі Старосілля. (Фото: Олександр Вівчарик)

„Я щиро сподіваюся, що з часом ми знатимемо їхні імена, і зможемо згадати їх в своїх молитвах, зможемо їх вшанувати“, – зазначив учасник вшанування Максим Сорочан.

На могили крутян учасники вшанування поклали хліб, свічки та квіти. Заступник сільського голови Мліївської сільської ради Іван Потурнак розповів, що офіційно учасників бою під Крутами на цвинтарі в Старосіллі вшановують сьомий рік: „Були часи, коли про це можна було говорити, але цей ланцюжок, який тягнеться до сьогодні, зв'язує нашу молодь, той час і сьогодні. Бо це – українці, вони не можуть стояти на колінах“.

Начальниця Управління культури та охорони культурної спадщини Черкаської обласної державної адміністрації Людмила Фіть заявила: „Дуже важливо, щоб молодь пам'ятала історію про подвиг, який зробили молоді люди, які любили Україну – герої Крут“.

Увечері в Черкасах пам'ять героїв Крут вшанували смолоскипною ходою від площі Богдана Хмельницького до площі Слави. Під час ходи учасники тримали прапори та вигукували: „Крути – вас не забути!“. До ходи приєднався Митрополит Черкаський і Чигиринський Православної Церкви України Іоан, який прочитав молитву разом з представниками духовенства та відслужив панахиду біля підніжжя пам'ятника Борцям за волю України. Учасники смолоскипної ходи із запалених лямпадок виклали символічний хрест та виконали гімн України.

Смолоскипна хода в Черкасах. (Фото: Олександр Костирко)

Коронавірус: вакцинація в Україні розпочнеться 15 лютого

• Зараження коронавірусом станом на 3 лютого: у світі захворіли 104,488,863 особи, померли 2,265,105 осіб, одужали 76,366,402 особи; у США захворіли 27,027,430 осіб, померли 457,868 осіб, одужали 16,750,647 осіб; в Україні захворіли 1,227,164 особи, померли 23,089 осіб, одужали 1,045,473 особи.

• В Україні вже готова інфраструктура для проведення вакцинації проти COVID-19. Про це 3 лютого на засіданні уряду сказав Прем'єр-міністр Денис Шмигаль. Загалом працюватиме 500 мобільних бригад, що здійснюють вакцинацію. На початковому етапі буде розгорнуто 1,500 кабінетів щеплень та 50 центрів у великих містах. Загалом по всій країні буде працювати понад 4 тис. кабінетів щеплень. Прем'єр-міністр запевнив, що всі, хто висловить бажання зробити щеплення, отримають таку можливість, згідно з Національним планом

вакцинації. Вакцинація 15 лютого розпочнеться зі щеплення медиків. Вже у найближчі тижні Україна отримає від компанії „Pfizer“ 117 тис. доз вакцини – в першу чергу для лікарів, які перебувають на передовій боротьби з коронавірусом. Буде завезена тільки перевірена та безпечна вакцина, що пройшла всі необхідні клінічні випробування та затверджена в інших розвинених країнах.

• За тиждень в Україні виявлено 27,150 випадків захворювання, у лікарнях перебуває 18,5 тис. людей – на відміну від першого тижня грудня, коли в лікарнях перебувало 28,163 особи. За рівнем смертності Україна перебуває на 34-му місці в Європі, зокрема, в Україні смертність від COVID-19 втричі менша, ніж у Великій Британії, і в 2,5 рази менша, ніж у Франції.

Українформ

АМЕРИКА | СВІТ

■ Військо захопило владу в М'янмі

НАЙПІЙТАВ, М'янма. – Вранці 1 лютого армія вчинила переворот уряду в М'янмі. Фактична голова уряду Аунг Сан Суу Кий була заарештована, а військо проголосило надзвичайний стан в країні на наступний рік. У 2011 році армія відступила від влади після майже півстолітнього панування. У 1989 році влада перейменувала назву країни з Бурми на М'янму. Країна має 54 млн. населення. А. Кий та її партія, Національна ліга за демократію (НЛД), були при владі від 2016 року. На виборах в листопаді 2020 року НЛД здобула 83 відс. голосів, перемігши опозиційну партію, яка мала підтримку армії. Військові кола казали, що вибори не були справедливими, і тепер затримали провідних діячів НЛД. Державна телевізійна станція зникла з етеру через технічні причини. Головне міжнародне летовище в Янгоні було закрито. Китай назвав ці події „поважними змінами в складі кабінету“, а демократичні країни світу, включно зі США, засудили цей переворот. („The Economist“)

■ Австралія змінила слова гімну

КАНБЕРРА. – Австралійський уряд 1 січня змінив слова національного гімну. Друга стрічка гімну „Вперед, Австраліє ясна“ змінилася з „бо ми є молоді й вільні“ на „бо ми є одні й вільні“. Прем'єр Скот Морісон оголосив це несподіване рішення за день перед новим роком, кажучи, що воно допоможе плекати „дух єдності“. Критики довгий час вимагали змін до гімну, щоб відображати факт, що автохтони-австралійці представляють найстаршу цивілізацію на світі, яка має понад 10 тис. років. Слова гімну були написані 1878 року і стали гімном в 1984 році, замінивши „Боже, королеву збережи“. („The Telegraph“)

■ США не виводять військо з Німеччини

ВАШІНГТОН. – Адміністрація нового Президента США Джо Байдена 3 лютого призупинила виведення 12,000 американських військовослужбовців з території Німеччини. За словами очільника Європейського командування Збройних сил США Тома Волтерса, виведення американських військових з Німеччини, що здійснювалося в рамках ініціатив попередньої адміністрації Білого дому, наразі призупинене. Він зазначив, що новий Міністер оборони США Ллойд Остін перегляне рішення попередньої адміністрації. Колишній президент США Дональд Трамп наказав Пентагону розробити план зменшення американської військової присутності в Німеччині, заявивши, що в країні надто багато американських військових, а Берлін не вкладає достатньо коштів у власну оборону. („Stars and Stripes“)

■ Представили свої аргументи Сенату

ВАШІНГТОН. – Представники нижньої палати Конгресу США, які виступають як обвинувачувачі на процесі імпичменту колишнього Президента США Дональда Трампа, і його адвокати представили 3 лютого в Сенат юридичні довідки з попереднім викладом своїх позицій на процесі, який повинен розпочатися у Сенаті 9 лютого. В звинувачувальному документі йдеться про те, що Д. Трамп винен у підбурюванні до заколоту, в результаті якого 6 січня натовп увірвався до приміщення Конгресу і намагався зірвати процес затвердження обома палатами результатів президентських виборів, і що він порушив президентську клятву, спробувавши підірвати демократичну систему. Адвокати Д. Трампа стверджують, що колишній президент не намагався зірвати процес затвердження результатів виборів, що його заяви про фальсифікації результатів виборів захищені конституційним правом на свободу слова. Головний аргумент захисту Д. Трампа полягає в тому, що спроба піддати імпичменту експрезидента, тобто усунути його від влади, коли він вже не перебуває при владі, є недійсною. (Радіо Свобода)

Україна втрачає родючі землі

Лист з Краматорська написав Василь Кук: „Як сказано в Книзі пророка Єзекиїла (14:12): „І було мені слово Господнє таке: „Сину людський, коли згрішить проти мене земля, споневіряючи, то я простягну руку на неї і зламаю їй хлібну підпору і пошлю на неї голод й вигублю з неї людину й скотину“. Так воно й виходить. У нас тут земля така, як ото кажуть, хоч на хліб намазуй, а що з неї поробили? Так спаскудили шахтами та хемією, що не дай Бог. От вона й мститья“.

На жаль, це гірка правда. Документ „Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Україні“ свідчить: „Сучасне використання земельних ресурсів України не відповідає вимогам раціонального природокористування. Порушено екологічно допустиме співвідношення площ ріллі, природних кормових угідь, лісових насаджень, що негативно впливає на стійкість агроландшафтів. Розораність земель є найвищою в світі й досягає 57 відс. території України та майже 80 відс. сільськогосподарських угідь, 6,5 млн. гектарів земель із 43 млн. гектарів вже втрачено. Інтенсивне сільськогосподарське використання земель зумовлює зменшення родючості ґрунтів у зв'язку з їхнім переущільненням, втратою структури, водопроникністю та аераційною здатністю з усіма екологічними наслідками.

Із ґрунту кожного року виносяться мільйони тонн гумусу, азоту, фосфору й калію. Значної екологічної шкоди земельні ресурси зазнають унаслідок забруднення ґрунтів викидами промисловості (важкі метали, кислотні дощі тощо) та використання засобів хемізації в аграрному секторі. Ситуація із забрудненням ґрунтів ускладнилася після аварії на Чорнобильській АЕС. Радіонуклідами забруднено 74 райони 11 областей України. З використання вилучено 119 тис. гектарів угідь, у тому числі 65 тис. гектарів ріллі.

Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (FAO) запустила „Українське ґрунтове партнерство“, яке опікуватиметься питанням якості земель. Та чи зможе воно призупинити нищівні наслідки роботи „радянської“ агросистеми, коли домінувала екстенсивна система збільшення продуктивності за рахунок розширення посівних площ і яка використовується досі? Наслідком стали розорані землі, які краще було б не чіпати: піщані заплави, береги річок, у деяких випадках землі з крутими схилами. Використання цих земель з екологічної точки зору є недоцільним.

Еколого-економічні збитки від деградації оцінюються у близько 40 млрд. грн. Водночас погіршується і якість продукції. Тільки здорові ґрунти можуть забезпечити якість рослин, води, повітря, здоров'я тварин і людини.

Основне завдання „Українського ґрунтового партнерства“: поглиблення співпраці з Глобальним ґрунтовим партнерством, не лише відтворення, а й непогіршення стану ґрунтів. Вже зараз слід вжити заходів, щоб зупинити подальшу земельну деградацію. На проблемних ділянках ріллі зробити сіножаті або пасовища. На Поліссі піщані землі варто засадити лісом.

В Україні вже наявне досить суворе законодавство, яке регулює використання особливо цінних ґрунтів лише з дозволу Верховної Ради України. Але за останні три її скликання жодного разу не давалася згода на зміну призначення особливо цінних земель чи виведення їх із сільськогосподарського обігу.

Потрібно менше застосовувати засоби хемізації сільського господарства. Особливо це стосується отрутохімікатів, які вбивають мікрофлору ґрунтів. Головна проблема з охороною земель полягає в тім, що практично весь агробізнес працює на орендованій землі. Коли аграрій бере землю на сім років в оренду, він робить все для того, щоб отримати максимум прибутку. Якби ця земля була його власністю, він би зовсім по-іншому до неї ставився.

Україна, яка володіє унікальним ґрунтовим покривом, яка проголосила аграрний сектор пріоритетом свого розвитку, має визначитися вже сьогодні — чи залишить нащадкам сплюндровані землі, схожі на пустелю, чи вже сьогодні спробує зупинити біду.

ІСТОРІЯ

Не зберегли палац гетьмана Кирила Розумовського

Проект палацу гетьмана Кирила Розумовського.

Олександр Толпигін

На превеликий жаль, від багатьох цінних споруд Глухова, що мали статус до козацької України, до нашого часу збереглося небагато. Одним з останніх знищено в 1963 році Троїцький собор на Соборній площі, який простояв тут з 1720 року. Не збереглися й будинки й палаци заможної української верхівки.

Серед усіх споруд гетьманської столиці виділявся палац гетьмана Кирила Розумовського.

Історія його така. Після величезної пожежі, яка сталася 23 травня 1748 року, було знищено майже все стародавнє місто. Відбудувати Глухів гетьман запросив архітекта Андрія Квасова з Санкт-Петербурга, який разом з Іваном Мергасовим розробив у 1749 році проект міста і гетьманських палат італійської архітектури. Палац одразу й почали будувати у передмісті Веригині. Він стояв за межами уфортифікованого середмістя із західного боку Ярмаркової площі при дорозі на Київ, неподалік церкви свв. Захарії та Єлизавети.

Зразком для глухівського гетьманського палацу слугував палац в селі Перово під Москвою, спроектований знаменитим Франческо

Бартоломео Растреллі.

Під час будівництва палацу було споруджено два пансіони для шляхетських дітей, бібліотеку, оперу. При палаці був великий регулярний парк з озерами і басейнами. В палаці давали бенкети, відбувалися бали, ставили трагедії Шекспіра та комедії Мольєра. Тут виступали оперні співаки з Італії. При гетьманському дворі була чудова бібліотека, діяла співацька школа.

З архітектурної точки зору видо-вжені симетричні фасади членувались трьома виступами-ризалитами, акцентованими колонами, пілястрами й фронтонами. В головному корпусі палацу було 25 кімнат.

На жаль, нині нічого не нагадує тієї розкоші. Усі будівлі гетьманської садиби одразу по скасуванні гетьманства 1765 року були розібрані й продані на будівельний матеріал.

Сьогодні тільки Маріїнський палац у Києві нагадує архітектуру бароко епохи Растреллі, але він бувався для царів, а де ж палаци і садиби наших гетьманів?

Було б корисно відновити ансамбль гетьманського палацу в Глухові не тільки для нинішнього, а й прийдешніх поколінь українців.

Нью-Йорк

Суд виступив...

(Закінчення зі стор. 1)

Зокрема, йдеться про такі зміни: написання разом слів із першим іншомовним компонентом (архи-, гіпер-, міні-, віце-, екс-); написання окремо числівника „пів“ з іменником; передання російських прізвищ, які закінчуються на -ой через -ий.

У новій редакції також допускається варіативність у написанні слів

іншомовного походження. Зокрема, використання букв „г“ і „г“, буквосполучень „ау“ та „ав“ тощо.

Кабінет Міністрів оскаржить рішення Окружного адміністративного суду Києва, що задовольнив позов та скасував постанову „Питання українського правопису“, якою схвалено нову редакцію „Українського правопису“.

Про це повідомила заступниця Міністра юстиції Валерія Коломієць.

Укрінформ

Януковичеві оголошено...

(Закінчення зі стор. 1)

цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній безпеці України, а саме: наданні Російській Федерації допомоги в проведенні підривної діяльності проти України.

24 січня 2019 року Оболонський районний суд Києва заочно засудив експрезидента Віктора Януковича до

13 років ув'язнення за державну зраду та пособництво у веденні агресивної війни.

21 квітня 2010 року у Харкові В. Янукович підписав з тодішнім Президентом Росії Дмитром Медведєвим угоду, згідно з якою термін перебування Чорноморської фльоти Російської Федерації у Севастополі подовжено з 2017 до 2042 року з автоматичним продовженням на п'ять років, якщо будь-яка сторона не висловить заперечення. (Укрінформ)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Стали на захист Саксагані

Учасники партнерства під час огляду території з метою організації екомузею (зліва): редакторка радіомовлення „Криворіжжя“ Олена Маковій, Єжи Даровський, автор проекту екомузею полковник Петро Лисенко, керівник місцевого осередку Співки офіцерів України, перекладачка з польської мови Людмила Рибалко. (Фото: Сергій Зінченко)

Кривий Ріг сьогодні – одне з найдовших у світі міст і таке, що має один із найпотужніших гірничо-металургійних комплексів. І одне з найпомітніших серед тих, що забруднюють навколишнє середовище. Річка ж Саксагань, на берегах якої воно зросло, тепер більше схожа на брудну калюжу, перегороджену в кількох місцях та ще й частково загнану в жолоб із міцного бетону. Тож, здавалося б, створення у 2012 році українсько-польського Партнерства „Відродження річки Саксагань“ („ВідріС“), в якому взяли участь громада, влада і підприємці, мало б щедро вітатися. Але сталося інше: протягом наступних кількох років промислові з подвоєною енергією накинута на живу природу для отримання зиску. І тому голова секретаріату партнерства Микола Коробко (в недалекому минулому – голова Всеукраїнської асоціації „Зелений світ“) під час засідання круглого столу в грудні минулого року, на якому розглядалося питання захисту і збереження природи, назвав одну з таких атак вибухом бомби. У липні 2018 року на громадські слухання їх організатори з обласного департаменту, поставили звіт про вплив на довкілля товариства „Кривбасцемент“ з видобутку залізистих кварцитів. Це був наступ на заказник загальнодержавного значення „Балка Північна Червона“. Світлана Дьякова, яка є активісткою Криворізького міського правозахисного товариства, що відіграє ключову роль у Партнерстві „ВідріС“, виявила, що частина території, яка була зарезервована для наросування до 4,000 гектарів заказника „Інгулецький степ“, розорюється, на цих ділянках земель загального користування виділені ділянки, які вже мають своїх власників. Інша учасниця партнер-

ства Тетяна Альохіна, доцентка катедри хемії з Криворізького державного педагогічного університету, нагадала присутнім історію Балки Кобильної, що знаходиться на південь від Кривого Рогу, в Широківському районі. Там теж планувалися землевідведення для організації заповідника, але поки десятиліттями готувалися для цього документи, земля була розпайована.

Місцева влада не потурбувалася належним чином, аби як належить захистити вже нами зроблене на узбережжі Саксагані. Але цього року, як на мене, у неї є шанс виправити становище. У Кривому Розі 27 січня почав працювати Офіс Центральної державної екологічної інспекції. Безпосередня присутність інспекторів відкриє більше можливостей у залагодженні долі Саксагані, цієї бідолашної містоутворюючої річки. Але необхідно діяти на базі українських цінностей. Коли бачиш, як діють польські друзі, ініціатори створення Партнерства „ВідріС“ під керівництвом Єжи Даровського, коли відчуваєш жертвну допомогу на організацію української справи в Кривому Розі від американських друзів з української діаспори (в першу чергу – через Фундацію ім. Івана Багряного), то маєш перед очима зовсім інше. Спитаєте, що саме? У місті панують російськомовні газети, керівник місцевої просвітницької організації ім. Тараса Шевченка пише свої матеріали майже виключно російською мовою, що на криворізьких вулицях кожного дня чути російську лайку. І все це – на 30-му році отримання Україною політичної незалежності.

Сергій Зінченко,
редактор газети „Промінь
Просвіти Є“, Кривий Ріг.

Я пам'ятаю Михайла Ломацького

Я прочитав у „Свободі“ 8 січня дуже цікаву статтю-розповідь Аделі Григоруку про св. п. Михайла Ломацького. Я його добре пам'ятаю. Він перебував, як і я, після Другої світової війни в таборі переміщених осіб в Ельвангені, Німеччина. Він був великим патріотом. Коли з табору

почали виїждати люди до інших країн, прощання відбулося у великій таборній залі. М. Ломацький від імені таборян зворушливо прощався з ними і просив їх не забувати, хто вони є.

Володимир Колубинський,
Феніксвіл, Пенсильванія

Чиновництво міняється на краще

Село Кибинці територіально є майже околицею Миргорода (сусіди). Коли мої приятелі вирішили оформити у приватну власність землю на території Кибинської сільської Ради (право кожного громадянина передбачене Конституцією України), то я поставився до цього скептично: „Закони і Конституція – одне, а чиновники вас так заморочать і розтягнуть той процес на десятиліття, що й раді не будете. Ви ж знаєте нашого могутнього і непробивного чиновника“. Я міг привести сотні прикладів на користь цих застережень.

Тож понесли мої приятелі заяви до Кибинської сільської Ради з острахом, бо ж кому охота витратити час і сподівання на вітер? Але, о, диво! Всі питання про надання земельних

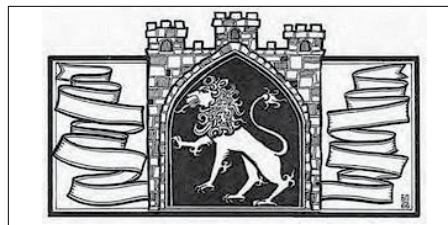
ділянок у приватну власність були вирішені у межах встановлених термінів. І ні тобі зволікань, ні хабарних прецедентів, ні жодних головоламок! І в міру того, як приятелі інформували мене про реальний перебіг справ я (вражений) міняв свої уявлення про сутність чиновника. Передзвонив ще до десятка клієнтів Кибинської сільської Ради (а серед них немало пенсіонерів). І всі вони підтвердили попередні враження. Отже, дива трапляються!

Користуючись нагодою, висловлюю вдячність голові сільської Ради Людмилі Мисяк, землевпорядникові Вірі Щіпочка й усьому працюючому колективу за гарну працю дійсно для громади і для людей.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

Шукаємо інформацію

Шукаю для свого знайомого з України автора цієї графіки (підписа-

но БП 66, напевно, 1966 рік). Використана у альманасі Українського Народного Союзу в 1970 році, стор. 81. Чи є у Вас здогадка, хто б міг ховатися за тими ініціалами? Скоріше всього, це якийсь графік з діаспори.

Моя адреса: pavlishyn@hotmail.com

Ігор Павлишин,
Нью-Йорк

* * *

Пишу вам з видавництва „Discursus“, Україна. Ми готуємо серію українознавчих видань для дітей діаспори. У одному з них ми хочемо розповісти про Еда Коча, колишнього мера Нью-Йорка і сина українських емігрантів.

Для ілюстрації нам потрібна фотографія, де Ед Коч виступає на засіданні Українського Конгресового

Комітету Америки. Чи можете підказати, де шукати оригінал фотографії, хто її правовласники? Моя адреса: ladiscursus@gmail.com, тел.: 380-67-588-9410.

Заздалегідь вдячна,

Оксана Карп'юк, головна редакторка видавництва „Discursus“
Брустурів,
Івано-Франківська область

* * *

Вас турбує редактор районної газети „Зоря Надгориння“ Василь Сложинський (Україна, Хмельницька область, місто Ізяслав).

Тривалий час краєзнавці нашого міста спілкувались із дочкою Вашого колеги, за життя постійного дописувача Вашого видання Семена Гаюка - Мирославою Гаюк-Дмитріюк. У 2016 році цей зв'язок обірвався. Тому звертаюсь до Вас із проханням допомогти встановити контакти (надати будь-яку інформацію, яка допоможе зв'язатись з Мирославою Гаюк-Дмитріюк або її дітьми). Оскільки хочу особисто поспілкуватись з нею чи членами її родини. Адже у часи нацистської окупації, у 1941-1944 роках, у нашому місті проживав Семен Гаюк. Крім того, мені відомо, що Мирослава Гаюк-Дмитріюк

допомагала фінансово у будівництві нового православного храму УПЦ в нашому місті. Вашу відповідь прошу надіслати на електронну пошту: zorjana_iz@i.ua

Мій номер телефону: 380-96-544-5807.

Зарання вдячний за будь-яку інформацію.

З повагою,

Василь Сложинський,
Ізяслав, Хмельницька область

НАШ АРХІВ:
www.svoboda-news.com

СПОКІЙ І ВПЕВНЕНІСТЬ

♥ найцінніший подарунок!

- ♥ Страхування життя
- ♥ Ануїтети
- ♥ Страховий сертифікат (Endowment)

**Телефонуйте:
888-538-2833**

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Загальні інформації - 800-253-9862

www.UNAInc.org

facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Український Народний Союз

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

ВПЕРШЕ КУПУЄТЕ БУДИНОК?

Відсоткові ставки від:

2.52% APR*

на кредити з фіксованою ставкою

10% ПЕРШИЙ ВНЕСОК—No PMI

NYC—ASTORIA—KERHONKSON—LINDENHURST—UNIONDALE

Telephone: (212) 473-7310

Toll Free:(888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

*APR as of 7/17/2020 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. 1-4 family owner occupied; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SRNYFCU NMLS# 699320

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Провели пластову „Свічечку“

Андрея Пенцак

Від 1997 року скавти світу щорічно святкують передання Вифлеємського вогню миру. Починаючи з 2008 року пластуни в Америці долучилися до цієї традиції, коли австрійські скавти вперше перевезли літаком цей вогонь до Нью-Йорку. Останні 13 років пластуни в США і Канаді передають цей вогонь крізь країну як символ миру, любові, добра, та надії.

Курінь „Ті, що греблі рвуть“ займається переданням вогню по США і Канаді. З огляду на те, що цього року австрійські скавти не перевезли вогонь через пандемію коронавірусу, членки куреня під проводом Лесі Лебедь організували спільну віртуальну „Свічечку“ для всіх пластунів в Америці. Голова Крайової Пластової Старшини в США Андрій Козак, привітав усіх і пояснив як почалася традиція пластової „Свічечки“. Лада Бідяк пояснила символіку і важливість Вогню миру цього року, коли ми не можемо зібратися, але святкуємо по наших домах: „Вогонь представляє теплоту і повну жертвовність. Світло зображає душевний спокій та любов до людей і до світу. А проміння віддзеркалює нашу солідарність з усіма тими, котрі далеко від нас. Через пандемію, ми всі далеко один від одного, і тому це свято навіть важливіше цього року. Це не тільки

передає мир, любов і добро в часах, коли найбільш потрібно, але також нас усіх єднає, навіть через екрани. Це пригадує нам усім про нашу велику Пластову родину яка поширює любов і єдність до кожного кута Америки і світу“.

Леся Лебедь провадила програму, яка включала колядування, вертеп і сміх, де брали участь пластуни з різних станиць США. Ляриса Вовк пояснила значення трьох свічок, які запалюють пластуни. Першу свічку запалюють за всіх українців по світі, другу свічку за всіх, що відійшли від нас і за українських героїв, а третю за всіх пластунів і за Пластову родину. Після запалення трьох свічок кожна родина запалила свої свічки і слухали спів пісні „Вифлеємський вогонь миру“, яку виконали Ксеня Салевич з донькою Анною. Під час співу пластуни дивилися прозирки з минулих передань Вогню миру.

Впродовж „Свічечки“ пластуни чули колядки і віншування від різних станиць, від пташат до сеньйорів, від Атлантичного до Тихого океану. Юстиня Гриців заколядувала з двох бережів - спершу з станицею Йонкерс, а тоді сама заколядувала з Каліфорнії.

При кінці свята курінна сеньйорка „Ті, що греблі рвуть“ Христя Кохан щиро подякувала всім, що долучилися до „Свічечки“ і передання Вифлеємського вогню миру.

Вареники у центрі Нью-Йорку

У ресторані „Веселка“ в центрі Нью-Йорку. (Фото: veselka.com)

НЬЮ-ЙОРК. – Американка українського походження Олеса Лев раз на два тижні проводить майстер-класи з ліплення вареників у ресторані „Веселка“ у центрі Нью-Йорку. Про це Укрінформу розповіла 31 січня Маріяна Душар, яка майже рік перебувала в США, щоб дослідити кухню української діаспори. Ресторан „Веселка“ відвідують не лише українці, але й люди інших національностей. У ресторані готують дуже цікаві поєднання начинок до вареників. На День подяки роблять вареники з індичкою і додають журавлиний соус

- це як ілюстрація поєднання української та американської традицій. Деруни подають із лососем та яблучним соусом. А загалом у „Веселці“ велике різноманіття українських страв: голубці, бігус, кров'янка, маківники і сирники. Американський журнал „Esquire“ склав перелік 100 ресторанів, які Америці не можна втратити, до якого включив український ресторан „Веселка“ в Нью-Йорку. Як зазначається на сайті ресторану, з 1954 року „Веселка“ пропонує традиційну українську кухню. (Укрінформ)

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Український Вільний Університет діє вже 100 років

Марія Пришляк,
ректор УВУ

МЮНХЕН. – 100 років тому Михайло Грушевський, спів-автор першого проекту статуту Українського Вільного Університету (УВУ), писав, що завданням університету було перш за все націотворчість – іншими словами закріплення української ідентичності та національної свідомості, а також інтеграція української освіти, науки і культури у світову. Протягом свого сторічного існування УВУ вірно сповняв це завдання.

УВУ став піонером української науки. У Празі, окрім викладання загальних дисциплін – археології, історії, географії, історії римської літератури, грецької міфології, правознавства, педагогіки, органічної хемії, політичної економії, іноземних мов тощо, УВУ фактично розробив перші суто українські освітні програми і проводив курси з української історіографії й джерелознавства, історії українського мистецтва, українського права, церкви, українського театру, етнографії, етнології й археології, історії української мови й письменства, філософії й педагогіки, географії України тощо. Ці програми стали фундаментом української науки.

УВУ сприяв виникненню та розвитку інших вищих шкіл, заснованих у Чехословаччині. Серед них – Українська господарська академія, Український високий педагогічний інсти-

тут ім. М. Драгоманова.

З ініціативи УВУ створено Музей визвольної боротьби України. Музейна колекція становила матеріали, що стосуються подій 1917-1921 років.

За часів холодної війни УВУ, який переїхав у Мюнхен у 1945 році, слугував як „голос поневоленої України“. УВУ зволював советську пропаганду, голосив правду про історію України та її культуру у своїх статтях, книгах і радіопередачах, які йшли в Україну та по світу. За допомогою УВУ друкувалися твори шістдесятників.

У Мюнхені відкрито інститути дослідів національних питань, німецько-українських відносин і педагогічний, який провадив курси для вчителів українознавства. З'явилися наукові записки. Розбудувалися контакти з закордонними науковими установами, осередками в США, Канаді, Франції. УВУ організував конференції на теми українського питання.

Тисячі українських студентів здобули освіту, коли двері закладів вищої освіти були закриті їм на рідних землях або повернення додому було неможливим. Випускники УВУ стали провідними науковцями, викладачами, політичними і суспільними діячами і лідерами діаспори. У 1990-их роках чимало випускників УВУ стали елітою України – діячами науки і літератури, правознавцями і суддями, політичними діячами.

Сьогодні, коли УВУ знаходиться на межі другого століття існування,

наше головне завдання не змінилося, однак контекст і види діяння змінилися.

УВУ далі є голосом України в Європі – тепер вільної України. Ми є вікном німцям в Україну і плятформа діалогу про Україну в європейському контексті. У нашому університеті відбуваються доповіді, міжнародні семінари і конференції за участю європейських, американських і українських експертів на теми політичного і економічного значення України для Євросоюзу, ролі України в східній політиці Німеччини, Голодомору як геноциду, просування верховенства права в Україні, української культури як частини європейської традиції. УВУ підписав угоду з Інститутом гуманітарних наук у Відні й впродовж майже п'яти років брав участь у програмі „Україна в європейському діалозі“, куратором якої є проф. Тимотей Снайдер, фундатор Джеймс Темерті.

УВУ ініціював і уже третій рік провадить зимову школу для німецько і англомовних студентів у співробітництві з Людвік-Максиміліан університетом, Регензбургським університетом і Інститутом Лайбніца. Програма включає виклади про історію, політику, економіку і літературу України. До нас приїздять студенти з Німеччини, Австрії та Швейцарії. У цьому році вперше долучилися студенти з України.

УВУ сповнює ролі посла культури України в Німеччині. Завдяки нашим

авторським вечорам німці змогли познайомитися з українськими письменниками Юрієм Андруховичом, Сергієм Жаданом, Іриною Карпа, Тетяною Маларчук. Наші книги німецькою мовою відкривають німцям світ філософії Григорія Сковороди, Памфіля Юркевича, світ драми Лесі Українки, поезії Тараса Шевченка і Дмитра Павличка. Завдяки нашим концертам німецька публіка має можливість запізнатися з музичними творами Латошинського, Кос-Анатольського, Барвінського, Людкевича, Скорика чи Козаренка.

Сьогодні університет залишається єдиним університетом в Німеччині і хіба єдиною інституцією в Європі, яка має розвинуту програму україністики. Тому наша роль в Європі стає вагомішою. Ми впроваджуємо нові іноваційні курси, готуємо цікаві монографії. На наше прохання Баварське міністерство дало нам дозвіл приймати німецьких студентів на навчання з умовою, що вони знають українську мову. Розглядаємо можливість спільних дипломних робіт з важливими центрами україністики в США, Канаді і Україні.

Наша плян на майбутнє – це створити при університеті центр для вивчення та тестування української мови як другої мови, викладів та доповідей про культуру України, виставок українського мистецтва для

НОВИНИ ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Дні кар'єри ЕС 2020

Учасники панельної дискусії.

Катерина Харитонова

У Національному університеті „Острозька академія“ 4 листопада, в рамках Днів кар'єри ЕС 2020, відбулася панельна дискусія на тему: „Професійний розвиток та європейська інтеграція“, яка є частиною проекту Представництва ЕС „Інформаційна підтримка мереж ЕС в Україні“.

Партнерами події стали громадські організації „Відкрите суспільство“ та „Молодіжна альтернатива“, регіональним партнером і співзас-

новником є Острозька академія.

День кар'єри ЕС — це публічний захід, де представники мереж ЕС, бізнесу, влади, освіти та інші учасники обговорюють провадження стандартів і практик ЕС в Україні. Дні кар'єри ЕС проводяться в 15 містах України вже чотири роки. Цьогоріч Дні кар'єри вперше проведено онлайн. В Острозькій академії захід відбувався вчетверте.

Проректорка з навчально-вихов-

(Закінчення на стор. 12)

Вели мову про князів Острозьких

Голова Рівненської обласної державної адміністрації Віталій Коваль (зліва) і ректор Острозької академії Ігор Пасічник. (Фото: Рівненська облдержадміністрація)

Олексій Костюченко, Анастасія Фещук

ОСТРОГ, Рівненська область. – 4-5 листопада відбувся історико-культурний форум „Ost-Fest 2020“, присвячений 920-річчю першої писемної згадки про міста Дубно і Острог та 560-річчю з дня народження гетьмана, мецената та полководця князя Костянтина Острозького. Під час телемосту про ролі князів Острозьких в історії України говорили мистецтвознавець Микола Бендюк з Острозької академії та доцент Києво-Могилянської академії, керівник Центру вивчення спадщини князів Острозьких Ігор Тесленко.

Слухачі мали можливість поставити запитання до експертів та переглянути фільм „Великий гетьман князь Острозький“.

На форумі обговорювали теми

лідерства XXI ст. у контексті цінностей та спадщини князів Острозьких. Виступили ректор Національного університету „Острозька академія“ Ігор Пасічник, голова Рівненської обласної державної адміністрації Віталій Коваль, генеральна директорка групи компаній „Реноме“ Надія Гладкевич та адвокатка Іванна Смачило. Провадив дискусію заступник голови Рівненської обласної державної адміністрації Сергій Гемберг.

Також на території Державного історико-культурного заповідника міста Дубна урочисто відкрили оновлену Тронну залу, в якій відтворено елементи автентичного вигляду приміщення.

Презентація зали, що містить портретну галерею, виставкову залу та „Тронне крісло“ князя Острозького, відбулася у приміщенні надбрамного корпусу замку князів Острозьких.

Підсумки 2020 року в Острозькій академії

Олексій Костюченко

Із початком карантину в Україні перед закладами освіти постало завдання, як ефективно організувати процес дистанційного навчання. Колектив Національного університету „Острозька академія“ трансформував свою роботу відповідно до нових викликів і зумів якісно організувати навчальний процес.

„У нашому університеті дистанційне навчання відбувається цілком ефективно й без технічних проблем. Кожного дня я спілкуюся з викладачами та деканами, ми ділимося враженнями. Відвідую також окремі заняття, щоб подивитися, як відбуваються лекції чи семінари. Студенти надзвичайно активні. Значною перевагою є те, що всі викладачі і студенти мають корпоративні електронні скриньки, за допомогою яких у нас відбувається постійна комунікація щодо навчального процесу“, – зауважив проректор з науково-педагогічної роботи, проф. Дмитро Шевчук.

За період дистанційного навчання в Острозькій академії відбулася низка заходів наукового, навчального та культурно-мистецького напрямів. Зокрема, в рамках навчально-методичного центру „Школа освітніх інновацій“ проведені вебінари щодо мистецтва онлайн-викладання, цифрових технологій в освітньому процесі, академічної доброчесності, питань медіаграмотності тощо. Також в університеті впродовж року проходили „Дні якості освіти“, під час яких викладачі дискутували про Кодекс академічної доброчесності, вплив здобувачів на якість освітнього процесу, запобігання плагіату в наукових роботах та досвід успішних акредитацій. Із квітня стартував проект „Відкритий університет Острозької академії“ – публічні науково-популярні онлайн-лекції для широкої аудиторії. Впродовж року було проведено близько 20 лекцій. До цього проекту долучилися випускники академії: Іван Стецюк, асоційований професор факультету фінансів Університету Квебек (Канада), Віта Файчук, професорка Коледжу Густава Адольфа Міннесота (США), Олександра Талавера, професор Бірмінгемського університету (Великобританія).

Не став карантин перепорою і для проведення наукових конференцій в академії. Впродовж року відбулися студентсько-викладацька конференція „Дні науки-2020“, міжнародні конференції „Сучасні дослідження когнітивної психології“, „Освіта і наука у сфері національної безпеки: проблеми та пріоритети розвитку“, „Українська діяспора: проблеми дослідження“, „Сотенно-полковий устрій, козацькі війська і полки в Україні (1625-1868 рр.)“, „Філософія Романа Інгардена і сучасність“, „Нова українська школа: Досвід. Проблеми. Перспективи“. На початку грудня під патронатом Президента Республіки Польща Анджея Дуди відбулася Міжнародна наукова конференція „Проти примари більшовизму. Поляки і українці в боротьбі з агресією Радянської Росії в 1919-1921 рр.“, присвячена подіям 100-річної давнини. Конференція, організована Острозькою академією

та Польським інститутом національної пам'яті, відділенням в Любліні, відбувалася в режимі онлайн із трансляцією на YouTube.

Також у вересні відбулася зустріч з Віцепрем'єр-міністром України, Міністром з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Олексієм Резніковим у рамках міжнародного проекту „Острог Форум 2020“, присвяченого питанням національної безпеки. Наприкінці листопада відбувся шостий Національний круглий стіл „Віра, релігія“ за участю Міністра культури та інформаційної політики України Олександра Ткаченка та відомих науковців. Острозьку академію відвідав генерал-майор, заступник секретаря Ради національної безпеки і оборони Сергій Кривонос, який в режимі онлайн поспілкувався з представниками професорсько-викладацького складу та студентами про безпекові питання в контексті збройного конфлікту на сході України. С. Кривонос спільно з ректором університету, проф. Ігорем Пасічником, Д. Шевчуком, професорами Русланою Каламаж, Петром Кралюком і доцентом Миколою Романовим обговорили питання співпраці в контексті фахової підготовки студентів з національної безпеки.

Студенти академії Тетяна Марценюк, Юрій Шмигельський, Альона Стригуль, Ганна Кук упродовж року стали переможцями низки наукових конкурсів і олімпіад. 26 студентів факультету романо-германських мов пройшли тестування на рівень володіння англійською мовою від університету Кембридж і отримали сертифікати міжнародного зразка.

Університет увійшов в десятку найкращих українських університетів у сфері екологічної стійкості за результатами UI GreenMetric World University Ranking 2020 року, що були опубліковані 7 грудня на офіційному сайті міжнародного рейтингу. Із 17 українських університетів, що були представлені у цьому рейтингу, Острозька академія посіла шосте місце. Національний університет „Острозька академія“ зайняв четверту сходинку серед дев'яти українських університетів у міжнародному рейтингу Clarivate Analytics RUR.

„У цей непростий період карантину ми успішно пройшли акредитацію багатьох освітньо-професійних програм. У нас активно функціонують спеціалізовані вчені ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій. Ми постійно організуємо низку заходів, приурочених до пам'ятних дат, національних свят тощо. Навіть в онлайн-режимі ми не втрачаємо відчуття єдності. Від імені колективу і студентства Національного університету „Острозька академія“ висловлюємо щирі подяки українцям за кордоном. Завдяки Вашому сприянню і постійній підтримці нам вдається досягати вагомих успіхів і бути на крок попереду. Принагідно прийміть сердечні вітання з прийдешніми новорічно-різдвяними святами. Нехай у ваших домівках завжди панує щастя, радість, сімейний затишок, здоров'я, любов і Боже благословення“, – заявив ректор університету І. Пасічник.

НОВІ ВИДАННЯ

Чотири роки в Німеччині

Левко Хмельковський

Віктор Приходько. „Великий ісход. Уривки зі щоденника, роки 1945, 1946, 1947, 1948“. Львів. Растр-7. 2020. 600 стор.

Оксана і Богдан Кузишини видали у Львові щоденник відомого діяча Української Народної Республіки, члена Уряду УНР Віктора Приходька (1886-1982), який день-у-день докладно описував усі події українського життя в еміграції. На тлі світових подій того часу описані труднощі, переживання і небезпеки, які супроводжували біженців, а також їхні звершення у збереженні національної культури, освіти і звичаїв.

О. Кузишин прислала примірник книги до бібліотеки „Свободи“ (колись був такий гарний звичай) з проханням розповісти читачам, що така книга появилася, що я їй роблю. Слово про В. Приходька повертає мене до його могили на Українському цвинтарі св. Андрія у Савт Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі, яку я побачив, коли готував на прохання Консис-торії Української Православної Церкви США довідник про цей цвинтар. Серед численних і гарних пам'ятників на могилі В. Приходька не було жодного знаку, лише травичка, тож я подумав, що видання його щоденника може бути гідним пошануванням пам'яті цієї особливої людини.

Коли читачі з повоєнної хвилі еміграції гортатимуть книгу, то зустрінуть на її сторінках розповіді про багатьох своїх знайомих, які теж знайшли своє упокоєння на цьому цвинтарі. Серед них Тарас Бульба-Боровець, Павло Шандрук, Володимир Міяковський, ряд інших.

Щоденник цінний тим, що автор описує конкретні події, які сталися того часу з людьми в його оточенні. Про молодих поетів Леоніда Полтаву і Леоніда Лимана він пише: „Коли падала Німеччина і Плауен зайняли більшовики, цих двоє молодих хлопців влетіли у Плауен на авті ледь не з револьверами в руках, ризикуючи життям, забрали з друкарні частину українських шрифтів і матриць і привезли їх до Регенсбургу“.

Докладно описані зустрічі з громадою поета Юрія Буряківця і письменника Юрія Косача. Вони теж упокої-

лися на цвинтарі св. Андрія. Саме докладність описів робить щоденник важливим джерелом знань про ті часи для дослідників історії Української церкви, розвитку вищої школи, загалом життя в таборах переміщених осіб. Чимало описаних подій заслуговують на фільмування. Так було у січні 1948 року в Регенсбурзі, куди дісталися рейдом близько 100 вояків УПА. Більшовики зажадали видання їх Чехословаччині, звідки мали забрати їх до Сибіру. Американці не могли відмовити союзникам й повезли бранців кількома автами через ліси на схід. Раптом зупинилися: одне авто ніби несправне. Американці сподівалися, що бранці тікатимуть, але ті сиділи в автах. Поїхали далі й передне авто зникло з поля зору. Звідти почувся стрілянина. Американці побігли до лісу, заохочуючи своїх бранців. Ті теж побігли, але кілька з них усе ще сиділи в автах. Тоді водій підняв кузов і „викинув“ вояків на землю. Більшовикам американці розповіли про несподіваний напад серед лісу й втечу вояків УПА.

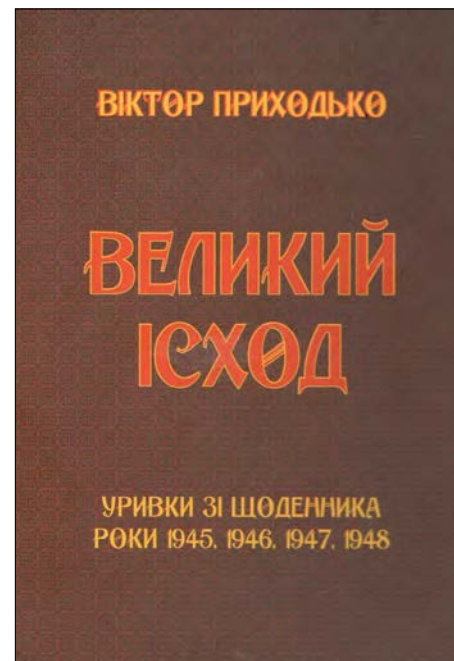
У ті вже давні часи В. Приходько записував думки, які й досі залишаються актуальними. Вже тоді він бачив, так би мовити, путінські хитрощі та брехні: „Характерним для більшовиків і для теперішніх відносин є лише та недостойна і несерйозна гра, яка провадиться в сучасній дипломатії“.

Про мову: „Оця російська мова советських українців, це, властиво, наша величезна національна катастрофа. Більшовикам майже пощастило, в грубих рисах, ліквідувати українське питання. Українську масу вони майже обернули в „советський народ“, із загальноросійським волапюком, а головне, здається, витравили й національне почуття. Під оглядом національного виховання нинішня українська маса – тяжкий матеріал, ніж то було в 1917 році. Тоді це була нація, правда, несвідома, але під оглядом етнографічним майже неторкнута, нерушена, нерозложена, нездеморалізована. Тоді досить було кількох промов, кількох пісень, і ця свідомість спонтанно пробуджувалась. А питання мови не існувало, вона, ця українська мова, натурально звучала в устах народу. А що зробили більшовики? Шляхом шаленої про-

паганди своїх гасел російською мовою, шляхом цілоденного крику радіо, вони цю мову майже насильно втиснули в уста українців. Але це не все: прийшло розкуркулювання, насильне виселення українців з України, страшні тюрми й заслання, де українці, хоч-не-хоч, варились в російському котлі. З бігом часу українська мова в устах українців стала в советах ознакою неблагонадійності, пашпортом до тюрми, на заслання... Справа російської мови в устах советських українців є складна, лайкою тут не допоможеш, хіба напсуєш. Але коли Україна визволиться політично й національно, придуть умови для масового, але теж обережного навернення цілого українського народу до рідної мови“.

Сучасними є думки автора про українську пісню: „Російська пісня бліда порівнянно з українською і скільки б не кричали про перевагу російської культури, вона не може замінити української, такої своєрідної і в багатьох випадках більш соковитої й барвистої!“. Варто це прочитати сучасним організаторам святкових концертів.

Мені близьке з життєвого досвіду містечко Ярмолинці на Поділлі, тому зворушив опис його у щоденнику: „Згадаєш оцей наш сад, двір, дім, де ми жили. Оця мила запущеність, природність, сказав би, сільська простота: яблуні, груші, сливи, черешні, вишні – усе це росло собі, як Бог йому

надав, вільно, без жадної „цивілізації“, а тим часом родило, як може родити мати земля українська. В квітні і травні сад буйно цвів, а в липні й серпні тяжко хилився від овочів, пахнув яблуками, грушками, сливками. Сонце пече. В саду тиша й тільки бджоли та шершні бреньять, насолоджуючись нектаром солодкої-пресолодкої груші, що тяжко упала в траву і необережно дряпнула собі шкірку“.

Читання щоденника приносить відчутну насолоду, яку можна пережити, якщо замовити книжку у Оксани Кузишин за електронною адресою: oksanakuzu@msn.com.

А після читання варто відвідати призабуте місце вічного спочинку автора на Українському цвинтарі і принести квіти з словами подяки.

В Білорусі тривали...

(Закінчення зі стор. 3)

Нині ж у Мінську, крім цих уже традиційних „дворових маршів“ із білочервоно-білими прапорами, кілька тисяч демонстрантів вийшли на „прогулянку“ самим центром міста. При цьому учасники цієї „прогулянки“ були без політичних гасел і національної символіки, щоб не давати міліції формальних приводів для затримань, але це не допомогло.

Демонстранти виступають із єдиними вимогами: відставки Олександра Лукашенка, який називає себе переобраним президентом Білорусі, проведення нових чесних президентських виборів, а також звільнення всіх політичних в'язнів і притягнення до відповідальності винних у побиттях і катуваннях затриманих учасників протестів.

За час протестів у Білорусі, за оцін-

ками правозахисників, пройшли через затримання й арешти близько 33 тис. людей. Сотні людей заявили про катування й жорстоке поводження з боку силовиків. Кілька людей внаслідок жорстоких дій силовиків при розгонах протестів загинули.

Президент Литви Гітанас Науседа висунув кандидатуру лідерки білоруської опозиції Світлани Тихановської на здобуття Нобелівської премії миру, повідомляє агентство Reuters із посиланням на два обізнані джерела.

С. Тихановська перебуває в Литві відтоді, як їй довелося виїхати з Білорусі, щоб продемонструвати свою підтримку білоруського демократичного руху і вимоги про проведення вільних виборів. Прийом кандидатур на Нобелівську премію миру 2021 року завершився 31 січня, ім'я переможця буде оголошене восени. Минулого року лавреатом стала Світова продовольча програма ООН.

Навального відправлять...

(Закінчення зі стор. 3)

також вимагають розслідувати його отруєння. На суд прийшли представники дипломатичних місій 13 держав, головним чином європейських.

Судове засідання супроводжувалося затриманнями понад 300 прихильників опозиціонера, які прийшли до будівлі суду.

У 2014 році О. Навального та його брата Олега визнали винними у шахрайстві та відмиванні грошей у справі про розкрадання коштів компанії „Ів Роше“. Олега тоді засудили до 3,5 років колонії загального режиму, Олексія – до 3,5 років умовно.

О. Навальний виграв оскарження

щодо цього вироку в Європейському суді, Росія виплатила йому компенсацію у 20 тис. євро.

11 січня 2020 року Федеральна служба виконання покарань звернулася до суду з проханням замінити О. Навальному умовний термін на реальний через те, що політик нібито ухилився від контролю кримінально-виконавчої інспекції.

Насправді політик перебував на лікуванні та реабілітації у Німеччині. Його отруїли у серпні 2020 року. Адвокати О. Навального і сам політик в суді 2 лютого доводили, що повідомили владу про його перебування в Німеччині з поважної причини.

17 січня, одразу після повернення опозиціонера до Москви з Берліна, його затримали.

„Дворовий марш“ у Мінську.

Укрінформ підготував добірку новин з українського життя за кордоном

Онлайн-конференцію в Гарварду присвячено Україні

Український науковий інститут Гарвардського університету 1-5 лютого провів онлайн-конференцію „Чому Україна вибрала демократію?”. Науковці, політики та громадські діячі обговорили питання минулого, сучасного й майбутнього української демократії. Серед її учасників програма менеджера напряму „Академічні програми“ Олександра Гайдай (Київ), голова відділу українських студій в Оттавському університеті (Канада) Домінік Арель, професор катедри нової і новітньої історії України в Українському Католицькому Університеті Ярослав Грицак, наукова співробітниця Единбурзького університету (Велика Британія) Наталя Кібита. Модератор дискусії Сергій Плохий. Головним доповідачем був відомий американський політо-

Відправлення допомоги в Україну. (Фото: Юрій Янчишин)

Український фольклорний ансамбль „Калина“. (Фото: Prefeitura de Piratuba)

лог та економіст, директор Центру міжнародної політики ім. Форда Дорсі Мастерса при Стенфордському університеті Френсіс Фукуяма.

Подарунки для дітей українських героїв

У ході цьогорічної акції „Свята без тата“ в Польщі на подарунки дітям українських героїв, які загинули й постраждали на Майдані та на Донбасі, зібрано рекордні 167,5 тис. злотих (понад 1,2 млн. грн).

Загалом у Польщі та Україні в акції взяли участь понад 600 волонтерів – як окремі люди, так і громадські організації, волонтерські центри. Загалом, у перебігу акції вручено 3,650 подарунків дітям в усіх областях України (крім окупованих територій). Благодійну акцію „Свята без тата“ сім років тому започаткували у Варшаві українські волонтерки Вікторія Батрин та її мати Галина Андрушків. З 2014 року дітям захисників України вручено вже понад 20 тис. подарунків.

З Італії відправлено допомогу до України

До України 31 січня відправився черговий вантаж гуманітарної допомоги від Оргкомітету Євромайдану Рим та Конгресу українців в Італії. У рамках щонедільної відправки гуманітарної допомоги до України було надіслано памперси та медикаменти,

Готують подарунки дітям українських героїв. (Фото: swietabzaty.pl)

Український Вільний...

(Закінчення зі стор. 9)

широкої публіки. Розвиток цього проекту залежатиме від фінансування.

Як освітня інституція, УВУ відповідає на виклики часу, на потребу студентів в цьому глобальному світі. За останні роки ми впровадили докторську програму з міжнародного бізнесового права, магістерські програми з міжнародного права і міжнародних відносин, повноцінну програму з психології і педагогіки. Ми підготували дві нові магістерські програми – з мистецтвознавства і міждисциплінарних українських студій, які

чекають підтвердження факультетських рад.

Наша мета – виховувати майбутнє покоління свідомих українців, здатних творити здорове громадське суспільство, сприяти реформам потрібним не лише Україні, але Європі й Америці для побудови більш справедливої, рівноправної і економічно здатного суспільства.

УВУ дає змогу студентам здобути європейську освіту в українському університеті, де мови викладання українська, англійська та німецька, навчатися у видатних професорів і практиків з Європи, США, Канади і України, жити в європейській країні, запізнітися з її політичною системою, мовою і культурою, набратися

міжкультурних навичок, користуватись змогою стажування в установах Євросоюзу (Брюсселя), Страсбурзьких судах, німецьких фірмах, організаціях і школах, вивчити німецьку і англійську мови, запізнітися міжнародних студентів, створити собі мережу важливих професійних знайомств.

УВУ плекає цінності свободи, справедливості та толерантності, прищеплює критичне мислення. Наші викладачі заохочують діалог, вільну думку. Студенти самостійно обирають свої курси, керівників, теми досліджень. Тут відчувається дух свободи. Не диво, що студенти називають УВУ територією свободи.

Без сумніву, УВУ – унікальна установа у світі. Проф. Іван Мірчук, колишній ректор УВУ, мовив слова, які актуальні і сьогодні: „Український

Вільний Університет – це неповторне явище, це великий здобуток. Наш святий обов'язок передати цей незгасимий смолоскип української науки дальшим поколінням“.

Як ректор УВУ, дякую всім професорам і викладачам за працю для добра нашого університету, за виховання наших поколінь науковців та професіоналів, здійснення нашого бачення і сприяння творенню кращого майбутнього. Спасибі всім прихильникам УВУ і жертводавцям, за Ваше розуміння наших цінностей і нашої ролі. Складаю особливу подяку Фонду Українського Вільного Університету в Нью-Йорку за довготривалу фінансову підтримку нашого університету, без якої наш університет не міг би провадити свою багатогранну діяльність.

Повідомлення Фондації УВУ

Управа Фондації Українського Вільного Університету повідомляє, що Річні Загальні Збори ФУВУ відбудуться в суботу, 27 березня 2021 року о 16:00 годині пополудні за наступним порядком: відкриття, молитва, встановлення кворуму, вибір президії, прийняття порядку нарад, прийняття протоколу, вибір номінаційної комісії, слово Ректора УВУ, звіти, дискусія, вибори схвалення бюджету 2022 року, різні рішення і побажання та закриття.

Запрошуємо членство, а також зацікавлених гостей. Оскільки Збори відбудуться віртуально, просимо зголосити свою участь до голови фондації на askold@trypilla.com, подавши свою електронну адресу або число телефону не пізніше 25 березня. Участь може бути через Інтернет або телефонічно.

За Фондацію УВУ

Аскольд Лозинський, голова

Стефан Слущкий, секретар

Дні кар'єри ЕС 2020

(Закінчення зі стор. 10)

ної роботи Руслана Каламаж розповіла, що Острозька академія однією з перших приєдналася до Болонського освітнього процесу, в університеті впроваджена єдина трансферна система, яка дає змогу зараховувати кредити, які студенти здобувають в європейських університетах і навпаки. Острозька академія є членом Європейської асоціації університетів та активно бере участь у грантових програмах.

Менеджер проекту „Інформаційна підтримка мереж ЕС в Україні“ Денис Черніков зробив огляд європейських підходів, стосовно впливу європейської інтеграції на професійний розвиток.

Промовляли радниці з питань преси та інформації Представництва ЕС в Україні Вікторія Давидова, заступниці міського голови Острога, випускниці академії Оксана Ситницька, віце-президент Рівненської торгово-промислової палати Микола Ярошук та інші. Модераторкою зустрічі була координаторка інформаційного центру ЕС при академії Оксана Балашова.

Чому Україна...

(Закінчення зі стор. 2)

Україна, стали жертвами агресії і так само тимчасово втратили частини своїх територій. Надання такого статусу було б логічним кроком з боку США як держави-гаранта відповідно до Будапештського меморандуму. Нагадаємо, що сьогодні 18 країн, які не є членами НАТО, мають статус основних союзників США. 1 серпня 2019 року Дональд Трамп надав такий статус Бразилії.

Чому Президент України не поцікавився у Джо Байдена, коли Україна отримує спеціальний статус основного союзника США? Це значно посилює б позиції України в її намірі вступити до НАТО, а разом з тим утвердило вагу Української держави.

міжнародній арені.

Напередодні Мюнхенського форуму з безпеки 14 лютого 2020 року українські дипломати, науковці й письменники звернулись до В. Зеленського з відкритим листом „Безпека України – понад усе!“, в якому вимагали порушити питання отримання Україною спеціального статусу основного союзника США. Це звернення було оприлюднене в багатьох виданнях, зокрема в „Свободі“ – найстарішій україномовній газеті світу. На жаль, з боку Президента України жодної реакції не послідувало...

Коли ще у В. Зеленського з'явиться нагода запитати Джо Байдена: „В мене є дуже просте питання: пане президенте, чому ми досі не отримали спеціальний статус основного союзника США?“ Хто в Офісі Президента України думає над цим?

Помер видатний режисер Сергій Проскурня

1 лютого на 64-му році помер видатний український режисер, продюсер, лавреат премій Національної спілки театральних діячів України „Експеримент“ (2001) та імені Сергія Данченка (2017) Сергій Проскурня.

Світовий конгрес українців (СКУ) висловив глибоку скорботу та співчуття у зв'язку з відходом у вічність видатного культурного діяча України Сергія Проскурні.

„Ім'я Сергія Проскурні добре відоме як в Україні, так і далеко за її межами. Будучи талановитим режисером і продюсером, він мав українським патріотом, який вірив у силу українського народу і його краще майбутнє. Сергій Проскурня залишив по собі великий творчий спадок та втілював у життя низку мистецьких проєктів світового масштабу“, – зазначили в СКУ.

Сергій Проскурня

С. Проскурня був великим прихильником СКУ та активно співпрацював з ним і світовою українською діаспорою. Зокрема, в 2017 році режисер був продюсером відзначення в Мистецькому арсеналі в Києві 50-ліття СКУ, неодноразово був продюсером спільних відзначень Україною і СКУ річниць Голодомору в Києві за участі представників міжнародного співтовариства, останнім часом працював над втіленням у життя марафону „Червона рута“, спрямованого на єднання світового українства навколо творчої спадщини Володимира Івасюка.

Вічна йому пам'ять!

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

DNIPRO LLC.

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
--	--	---

VARSHAVSKY MONUMENTS

1152 Route 10 West, Suite N, Randolph, NJ 07869
862-219-5344
E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту • Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті • Керамічні фотографії на пам'ятники
Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, корали, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unamember.com

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.

Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

Йоганна „Іванка“ Солук

21 березня 1924 р. - 18 грудня 2020 р.

Йоганна „Іванка“ (уроджена Мицак) Солук народилася 21 березня 1924 року в Бусовисько, Україна, в сім'ї Василя та Олени (уродженої Бачинської) Мицаків. Іванка була наймолодшою з п'яти сестер: Катерина, Марія Нестерчук, Стефанія Губіцька та Леонтина Гошовська. Іванка та її сестри втекли з України під наступом советських військ в Галичину під час Другої світової війни. Сестри були розділені по різних таборах біженців і не могли воз'єднатися до 1950-их років. Під час перебування в таборі для переміщених осіб Іванка познайомилася із св. п. Богданом Солуком та вийшла за нього заміж. Вони емігрували до Торонто, Канада, і потім переселились до Лос-Анджелес, Каліфорнія, в 1960-их роках.

Іванка знайшла свою нову домівку в Лос-Анджелес разом зі зростаючою українською громадою. Вона працювала в Crocker Bank, пізніше Wells Fargo, аж до виходу на пенсію в 1990-их роках. Вечорами та у вихідні дні Іванка присвячувала себе національному хору „Кобзар“, „Марійській Дружині“ та українським подіям у Південній Каліфорнії. Її можна було бачити кожної неділі в церкві, вона також підтримувала Рідну Школу і танці та працювала в церковній кухні зі своїми друзями. Іванка була мамою, тетою, бабцею та прабабцею, яка піклувалася своєю родиною.

Іванка мирно померла у п'ятницю, 18 грудня 2020 року. Їй було 96 років. Поховання відбулося 28 грудня 2020 року в місті Глендейл, Каліфорнія. Вона була б рада знати що її родина з'єдналася з усіх сторін світу, щоб брати віртуальну участь у її похороні і пращанні.

Вічна їй пам'ять!

У печалі вона залишила двох синів з родинами:

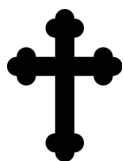
- Юрко та Шеріл (Флетчер) Солук, з дітьми: Юрко, Маріка, і Аріанвен з чоловіком Райан Блейк.
- Любомир та Леся (Гавриляк) Солук, з дітьми: Таня, Андрій, і Реня з чоловіком Романом Брожина і донькою Сонею.

Її також пам'ятають племінниці, племінники та їхні родини:

- Ігор та Анні Нестерчук, Юрко та Оксана Нестерчук, Оленка Губіцька, Ліда Гошовська, Роман Гошовський, та Ірина Гошовська.

Дякуємо за ваші молитви у цей важкий час. Пожертви, замість квітів можна зложити на California Association to Aid Ukraine (CAAUkraine.org.)

Наближається п'ята річниця,
відколи заснув у Господі
наш найдорожчий Чоловік, Тато,
Дідусь та Прадідусь

св. п.

Володимир Гетьманський

нар. 9 лютого 1927 р. у Зборові, Тернопільська обл.,
Український патріот, ветеран, громадський провідник.

З нашою вічною любов'ю,

дружина - Юлія
донька - Володимира Катерина
син - Богдан Андрій з дружиною Ванесою
внуки - Андрея з чоловіком Алек
- Катруся з чоловіком Кори
- Юлія
правнука - Амелія

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою,
що 29 січня 2021 року, на 93-му році
життя, в Гантінгтон (Мериленд),
відійшла у вічність наша дорога
Мама, Бабця та Прабабця

св. п.

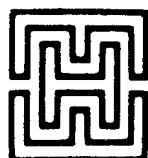
Юлія (Матківська-Миклашевська) Гетьманська

нар. 23 січня 1928 року в с. Матків, Турківський р-н, Львівська обл.

У глибокому смутку залишилися:

донька - Володимира Катерина
син - Богдан Андрій з дружиною Ванесою
внучки - Андрея з чоловіком Алемом,
Катруся з чоловіком Кори, і Юлія
правнучка - Амелія

Вічна Їй пам'ять!

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

повідомляє своїх членів та громаду,
що 26 січня 2021 року
відійшла з цього світу

Дійсний член НТШ-А
Голова Видавничої Комісії НТШ-А (2000-2006)
Дійсний член УВАН
Член Спілки письменників України

св. п. Марта Тарнавська

поетка, бібліограф, бібліотекар, громадська діячка
народжена 15 листопада 1930 року у Львові.

Навчалася:

в українській гімназії в Берхтесгадені, Німеччина (1948);
бакалярат із соціології і антропології в Темпл Університеті (1962);
магістр бібліотечних наук в Університеті Дрекселя (1964);
на курсах чужоземної правничої бібліографії в Університеті
у Берклі (1970)

та

міжнародного та порівняльного права в Університеті Пенсильванії
(1968-70, 1975-76).

Працювала:

бібліотекарем Публічної бібліотеки Філядельфії (1964-1967),
в бібліотеці правничих наук Університету Пенсильванії (1967-94).

Видала збірки поезій:

„Хвалю ілюзію“ (1972), „Землетрус“ (1981),
„Тихі розмови з вічністю“ (1999), „Вибране“ (2004).

Мемуари:

„Неповторне дитинство“ (мемуари, 2010).

Бібліографічні дослідження:

„Остап Тарнавський: бібліографічний покажчик“ (1980, 2008),
„Автобіографія“ (1998, 2012);
„Ukrainian Literature in English“ (4 томи, 1988, 1992, 1999, 2010).

Належала до:

Об'єднання Українських Письменників „Слово“ (1968-1997);
Редколегії журналу „Наше життя“ (1955-1979, 1996-2011).

Отримала нагороди:

Спілки Українських Журналістів Америки (1973);
Українського Літературного Фонду ім. Франка в Чикаго (1974).
Бібліографічну нагороду ім. Ценків при УНІГУ (1989),
премію Воляників-Швабінських при УВУ (2001),
премію Фонду ім Ковалевих (2003),
орден княгині Ольги III ступеня (2008).

Рідним складаємо співчуття.

Вічна їй пам'ять!

Управа НТШ в Америці

Ділимося з українською громадою
сумною вісткою, що 13 січня 2021 року,
за два тижні перед своїм 103-им роком
життя, в Торонто упокоївся

св. п. Юрій Шанта

Карпатський січовик.

Похоронні відправи відбулися 20 січня о год.
10:30 ранку в Церкві св. Покрови в Торонто.

З причин пандемії, на жаль, на Літургію і Панахиду в церкві та похорон на цвинтарі не можна запросити всіх співчуваючих. Проте можна було оглянути онлайн відправи в церкві. Покійний похований на цвинтарі „Park Lawn“.

Народився Юрій Шанта в селі Люта, на Закарпатті, 29 січня 1918 року. В березні 1939 року як Карпатський січовик був учасником боїв на Красному Полі, біля Хусту. Одружився з Лесею Бризгун, відомою українською дитячою письменницею, яка упокоїлася 7 грудня 2011 року в Торонто.

Покійний залишив свою дочку Людмилу Шанту, сім'ї своїх вже покійних братів і сестер в Канаді, США, Україні, Чехії та Італії та сестру покійної дружини Оксану Бризгун-Соколик зі синами Всеволодом та Ігорем з сім'єю, дружиною Деббі та дітьми Андрієм, Данилом та Катрусею та дальшою родиною в Канаді та Україні.

Створений окремий фонд Фундації Будучність ім. Юрія Шанти з ціллю видати його книжку „Бились хлопці Хустові на славу“. За пожертви надаватиметься „tax receipt“ для звільнення від податку. Після видання книжки буде існувати на тому ж конті „Endowment Fund“ в підтримці історичної правди.

Вічна Йому пам'ять! Нехай в Бозі спочиває!

Жертводавці можуть зложити пожертву в Кредитовій Спілці „Будучність“, 2282 Bloor Street West, Toronto, Ontario, M6S 1N9 на конто Фундації, число конта: №38392 до Фонду Юрія Шанти. Звільнення від податку буде вислане при кінці 2021 р.

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

Ділимося сумною вісткою, що 29 листопада 2020 року відійшла у вічність наша улюблена Мама, Бабця, Сестра, Тета і Кузинка

св. п. Оксана Чавс

з дому Вареха

народжена 18 січня 1924 року в селі Воля Мигова, Україна.

Похоронні відправи відбулися в четвер, 10 грудня, в церкві св. Андрія та на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишилася в глибокому смутку родина Покійної в Америці, Україні і Польщі.

Вічна їй пам'ять!

У болючій скорботі повідомляємо рідню, друзів і знайомих, що 18 січня 2021 року відійшов від нас у Божу вічність в Торонто, Канада, від коронавірусу наш дорогий і незабутній

св. п. Ігор Зенон Іваночко

нар. 6 липня 1925 року в Поточиськах, біля Городенки, Західня Україна.

Ще з гімназійної лавки зголосився до української Дивізії, щоб рятувати батька з концтабору Авшвіц. І так перетерпів воєнне лихоліття, все готовий жертвувати для добра дорогих йому людей.

У журбі залишилися:

- дружина Іванка
- три доні: Дарія, Тамара і Саша
- троє внуків: Дантон, Юліан і Іванка
- сестра Оксана Мостович з родиною
- та дальша і ближча рідня в Україні, Польщі, Канаді, США й Австралії.

Вічна і славна йому пам'ять!

Замість квітів можна складати пожертви на такі цілі:

- Українських поранених воїнів
Revived Soldiers Ukraine
Mrs. Iryna Vashchuk Discipio, Pres.
9542 Tavistock Rd., Orlando, FL 32827, USA
- Дім ім. Івана Франка
Ivan Franko Home
767 Royal York Rd., Etobicoke, ON M8Y 2T3, Canada

св. п. ІЛЬКО (ЯРОСЛАВ) МАРУЩАК

Член дивізії Галичина, 1943-1944

*„Утни батьку, орле сизий
Нехай я заплачу,
Нехай свою Україну,
Я ще раз побачу,*

*Нехай ще раз послушаю,
Як те море грає,
Яка дівчина під вербою
Гриця заспіває.*

*Нехай ще раз усміхнеться
Серце на чужині,
Поки ляже в чужу землю,
В чужій домовині.“*

Ділимося сумною вісткою, що 4-го листопада 2020 року, на 95-му році життя, відійшов у вічність наш найдорожчий чоловік і тато.

Народився 21 травня 1925-му році в селі Підгороддя, Рогатинський район, Івано-Франківська область.

Залишив у глибокому смутку:

- дружину Олю-Уляну (з котрою прожили 66 веселих та цікавих років).
  - сина Володимира
  - дочку Наталку
- племінників Віктора та Лїду Омельченко із своїми родинами

Належав до Української Православної церкви Святої Покрови у Southfield, MI.

Ярослав любив свою родину і церкву понад усе. Рівнож був палким українським патріотом. Відданий своїй батьківщині. На його бажання, замість квітів, бажав підтримувати різні українські проекти. Один з цих важливих проектів – **Прометеїв Овіт****.

Родина щиро-сердечно дякує всім близьким і знайомим за духовну та моральну підтримку під час їхнього горя. Рівнож глибокий поклін жертводавцям, котрі зложили \$7,735:

UNWLA BR 115, Slavko Berezowsky, Katya Beswerchij, Natalia Birko, Danylyuk Family, Andrij & Ulana Dutka, Alexandra Florchuk, Bohdan & Lesia Florchuk, Oksana Grytsyuk, Lidia Gulawsky, Walter Guzylyak, Halina Prytula Trust, Natalie K. Prytula, George & Zenowia Jurkiw, Wasyl & Olha Karpenko, Svitlana Kets, Catherine Kizyma, Dr. Zenon & Eugenia Kossak, Barbara Kowalenko, Walter Kozar, Donna & Linda Labroff, Dr. Boris & Svetlana Leheta, Petro & Natalia Lewyckyj, Judy Martinek, Volodymyr Maruszczak, Misiong Family, Mykola Oleksienko, Natalie & Petro Pacholuk, Olena Papiz, Dr. Luba Petruscha, Sonia Petruscha, Anthony Pruchnik, Pavlo & Tetiana Pysarenko, Sandy Ross, Victor Rud, Pavlo & Halyna Serdiuk, Angelina Shashlo, Wara Siryj, Barbara Small, Stephan Stasiw, Andrij Stojko, Lydia Taraschuk, Yuri & Kathy Telezczenko, Marusia Zarycky.

Правління та співробітники «Прометеїв Овіт» вдячні всім, хто сприяє нашій роботі. Особливі слова подяки на адресу родини Марущаків, яка замість квітів на свіжу могилу бл.п. ІЛЬКА (ЯРОСЛАВА) МАРУЩАКА, здійснила шляхетну збірку на похоронах для виконання нашої роботи.

**„Прометеїв Овіт“ – неприбуткова організація, котра провадить свою діяльність згідно з вимогами IRS. Головним нашим завданням є підтримка науковців та перспективних студентів в Україні, які кидають виклик мисленню істеблішменту. Ми прагнемо пропагувати їхню діяльність, особливо на Заході, де без відповідної допомоги їхні можливості були б обмеженими. Ми зосереджуємося на найбільш гострих і визначальних для сьогоденної України питаннях, вирішення котрих потребують підтримки та сприяння з боку західних країн.

Поточні проекти в Україні:

Доктор Володимир Василенко – провідний автор та головний редактор монографії „Участь Збройних сил Російської Федерації у бойових діях на територіях Донецької та Луганської областей в період із березня 2014 р. до лютого 2015 року“. Це, мабуть, найглибше судово-медичне розслідування, яке доводить, що поняття «повстання», „громадянська війна“ та інша диверсійна термінологія є фарисейським прикриттям «російської війни» проти України. Завершено переклад цієї праці англійською мовою і тривають переговори щодо публікації на Заході. Планується розповсюдження серед західних академічних, аналітичних центрів та мас-медійних ресурсів.

Доктор Віктор Брехуненко – дійсний член Національної академії наук України, який керує проектом, спрямованим на розслідування геноцидного Голодомору 1932-1933 років за допомогою місцевих архівних документів сільських рад, а також на районному та обласному рівнях.

Андрій Когут – директор архіву „Українського КГБ“ у київській штаб-квартирі Служби безпеки України, який веде програму стажування студентів, пов'язану з цими архівами, а також залучає іноземних студентів, які можуть бути задіяні в університетах Заходу.

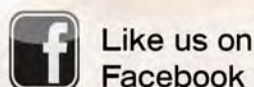
Фундація Сприяє та підтримує постійні дослідження та публікацію визвольних змагань України в 1917-1991 роках. Найголовніше – переклад та видання цих творів англійською мовою, а також сприяння їх продажам та розповсюдженню за кордоном.

Для отримання додаткової інформації про нашу поточну роботу просимо звертатися на таку адресу

e-mail: 4petrop@verizon.net; mail: P.O. Box 35, Lyndhurst, NJ 07071-0035 or call: 201 320 9791

Ваше омріяне житло може стати реальністю

з низьковідсотковою іпотекою від Кредитівки СУМА

Низькі оплати за аплікації

3/3 зі змінною ставкою

2.375%_{APR*}

15 річний незмінний відсоток

2.625%_{APR*}

Кредитівка СУМА є банківська установа, яка надає повний спектр фінансових послуг та обслугує наших членів вже понад 50 років

* The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APRs are as low as the rates advertised above. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay. Rates are for qualified borrowers who meet certain criteria. Rates and terms are subject to change without notice. 10% down for first time home-buyer, otherwise 20% down. Membership requirements apply. Other rates and terms are available. Contact the credit union for full loan details.

SUMAFcu NMLS# 527694

Наші філії зручно розташовані для ваших послуг

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org